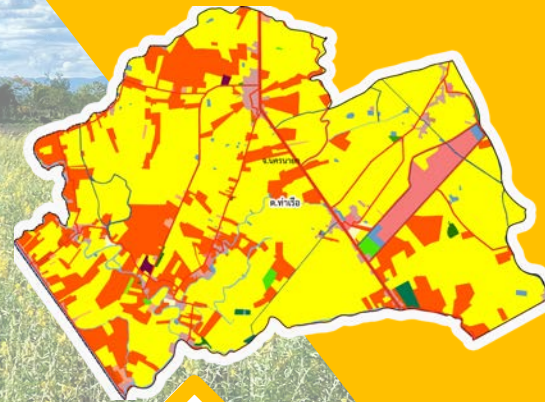

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

Department of Land Development

2564

สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือ

อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

Department of Land Development

สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก

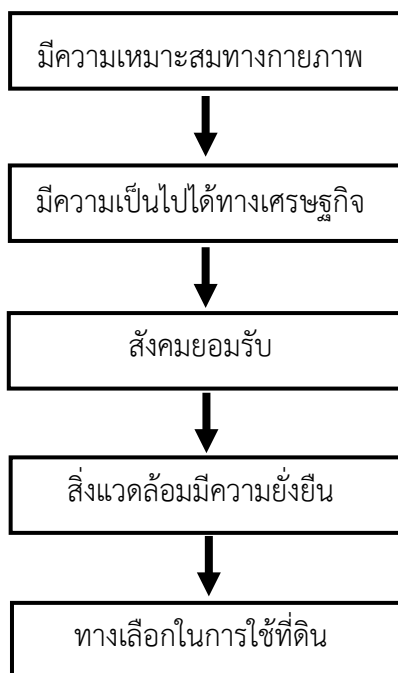
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ

กันยายน

2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-6
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-9
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-12
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรน้ำ	3-1
3.2 ทรัพยากรดิน	3-4
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.3 กระบวนการวิเคราะห์ DPSIR	4-4
4.4 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-7
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 หน่วยแผนที่ดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-1
5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-6
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-16
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-16
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-4
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-7
7.6 ระยะเวลาดำเนินการ	7-8
เอกสารอ้างอิง	อ1

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครนายก ปี 2533-2562	2-7
2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-10
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ปี 2564	2-12
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ปี 2564	2-12
2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ปี 2561	2-14
2-6 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ปี 2564	2-18
3-1 พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-1
3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-7
3-3 สมบัติที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-8
3-4 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-11
5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	5-10
6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	6-2
6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	6-6
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-3
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-6
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)	7-10

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2-1 แผนที่ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-3
2-2 แผนที่ความลาดชัน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-4
2-3 แผนที่ภูมิประเทศ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-5
2-4 แผนที่เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-8
2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดนครนายก	2-9
2-6 แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-11
2-7 สัดส่วนคร่าวเรือนเกษตร ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-13
2-8 แผนที่รูปแปลงที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2-16
3-1 แผนที่ทรัพยากรน้ำ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-2
3-2 แผนที่พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-3
3-3 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-9
3-4 แผนที่ทรัพยากรดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-10
3-5 แผนที่การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	3-12
4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	4-6
4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	4-7
6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	6-15
6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	6-16

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบลให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศ ดังกล่าวข้างต้น สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลหัตถภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดิน รายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และ กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สํารวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตาม ประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน เข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่ง พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขต ต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“ที่ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนผิวของของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้ หมายถึงดินเพียงอย่างเดียวแต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำขึ้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด หาย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดิน ด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึงเทวดัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็น วัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วยแร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิด

ดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิด และระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกันเนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ และสัณฐาน (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มีมนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“การวางแผนการใช้ที่ดิน” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี และเป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดินและการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

ตำบลท่าเรือ : การบริหารจัดการดินและน้ำอย่างยั่งยืน

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โดยตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอปากพลี ห่างจากอำเภอปากพลี ประมาณ 12 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 75.17 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 46,982 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 2-1

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลเกาะโพธิ์ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลปากพลี อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก
ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลศรีจุฬาและตำบลดงละคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
(องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก, 2561)

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านเกาะกา	หมู่ที่ 5 บ้านท่าควายแห
หมู่ที่ 2 บ้านลำบัวลอย	หมู่ที่ 6 บ้านโคกสำโรง
หมู่ที่ 3 บ้านแหมไค้	หมู่ที่ 7 บ้านศาลเจ้า
หมู่ที่ 4 บ้านไผ่ล้อม	หมู่ที่ 8 บ้านท่าประดิมธุ์

(องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก, 2561)

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ตำบลท่าเรือ เมื่อราวปี พ.ศ. 2340 หรือประมาณ 200 ปีเศษที่ผ่านมา สภาพภูมิประเทศของตำบลท่าเรือ เป็นที่ทุ่งโล่ง มีลำคลองสายต่างๆ มากมาย เป็นลำคลองที่สามารถเชื่อมต่อกับชุมชนอื่นๆ ได้หลายแห่ง เช่น บ้านท่าแดง ชุมชนวัดโพธิ์ปากพลี วัดโบสถ์ปราจีนบุรี ชุมชนบ้านสร้าง เป็นต้น โดยบริเวณปากคลองท่าแดง (บ้านศาลเจ้าในปัจจุบัน) เป็นทางแยกของคลองสายต่างๆ ได้มีการจอดพักเรือของพ่อค้าชาวจีนซึ่งล่องเรือขายสินค้าให้กับชุมชนต่างๆ และได้จอดเรือตรงบริเวณปากคลองท่าแดง ซึ่งต่อมาได้เรียกบริเวณดังกล่าวว่า "ท่าเรือ" และมีการตั้งเป็นตำบลขึ้นในอำเภอเขาใหญ่ ในเวลาต่อมาเปลี่ยนเป็นอำเภอปากพลีก็ยังชื่อตำบลท่าเรือตราบจนกระทั่งในปัจจุบัน กำนันคนแรกคือ "ขุนชำนาญรักษาเขต"

ประเพณีในพื้นที่ตำบลท่าเรือและงานประจำปี มีประเพณีที่สำคัญได้แก่

- ประเพณีสืบเสาะสืบผ้า	ประมาณเดือน เมษายน ของทุกปี
- ประเพณีวันสงกรานต์	ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง	ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา	ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม พฤศจิกายน

(องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก, 2561)

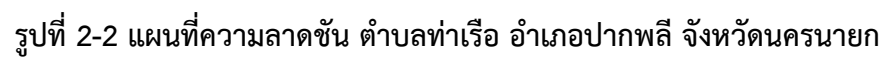

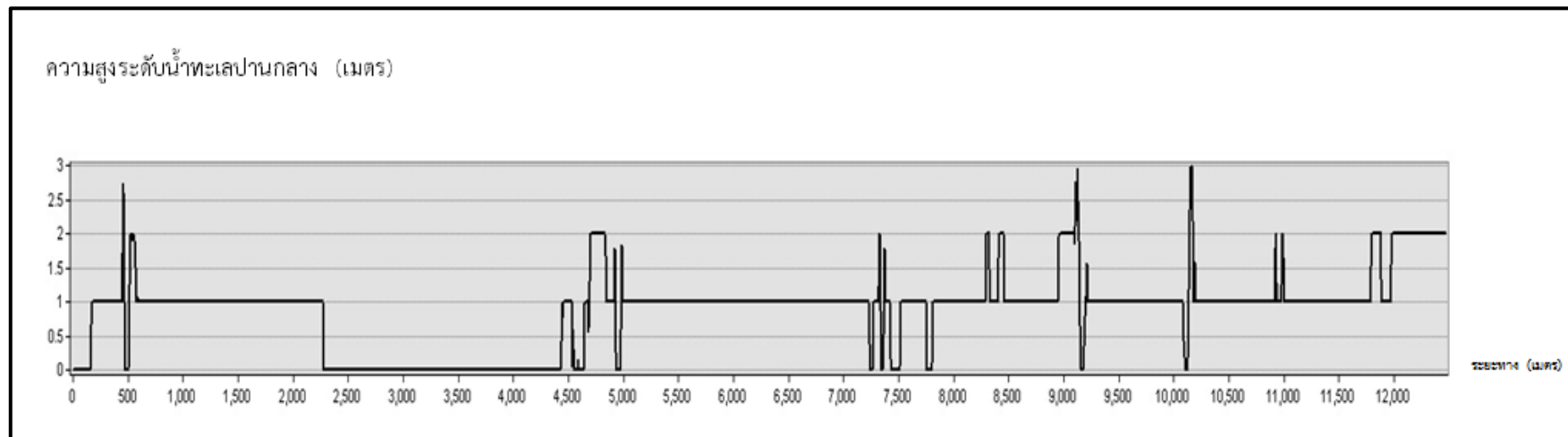
2.4 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลท่าเรือมีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ โดยส่วนใหญ่มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็น 2-5 เปอร์เซ็นต์ และ 5-12 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1-3 เมตร โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเป็นทุ่งกว้างขนาดใหญ่ ในฤดูฝนจะมีท่วมขังทุกปี ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ แม่น้ำมีคลองธรรมชาติและคลองชลประทานหลายสายผ่านตำบล มีต้นไม้ขนาดเล็กขึ้นเป็นหย่อมๆ

(รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

รูปที่ 2-3 แผนที่ภูมิประเทศ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

2.5 สภาพภูมิอากาศ

จากฐานข้อมูลภูมิอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครนายก มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สภาพอากาศทั่วไป

จังหวัดนครนายกอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดปกคลุมประเทศไทย 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลมนี้พัดพาความหนาวเย็นจากประเทศจีนเข้ามาสู่ประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดนครนายกประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง ส่วนมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝนประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่และเป็นลมที่พัดผ่านทะเล นำความชื้นและไอน้ำเข้าสู่จังหวัด ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกโดยทั่วไป

2.5.2 ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดนครนายก พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเลอันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออก ทำให้อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกทั่วไป

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่ในบางปีฤดูหนาวของจังหวัดนครนายกอาจล่าช้าไปบ้าง ทั้งนี้ขึ้นกับอิทธิพลของความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ถ้าความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ลงมาช้า อากาศก็จะหนาวเย็นช้า ฤดูหนาวของจังหวัดนครนายกอาจจะเริ่มในราวเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

2.5.3 อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดนครนายกเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกที่อยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดินจึงมีอากาศร้อน มากกว่าจังหวัดที่อยู่บริเวณชายฝั่ง และในฤดูหนาวก็มีอากาศหนาวมากกว่าเช่นกัน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 28.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.2 องศาเซลเซียส สำหรับอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยคือ 24.2 องศาเซลเซียส

2.5.4 ฝน

บริเวณจังหวัดนครนายกมีปริมาณฝนเฉลี่ย 1,781.4 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 132.6 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 365.8 มิลลิเมตร และฝนตกประมาณ 21.3 วัน จากเส้นชั้นน้ำฝน พบว่า ตำบลท่าเรือมีฝนอยู่ในช่วง 1,650-1,750 มิลลิเมตร

(กรมอุตุนิยมวิทยา, 2563)

2.5.4 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี 2533-2562) ของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครนายก ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืชตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETo) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเป็นช่วงที่ปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน

ช่วงที่น้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดิน และการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนถึงปลายเดือนตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดิน และการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนมีนาคม

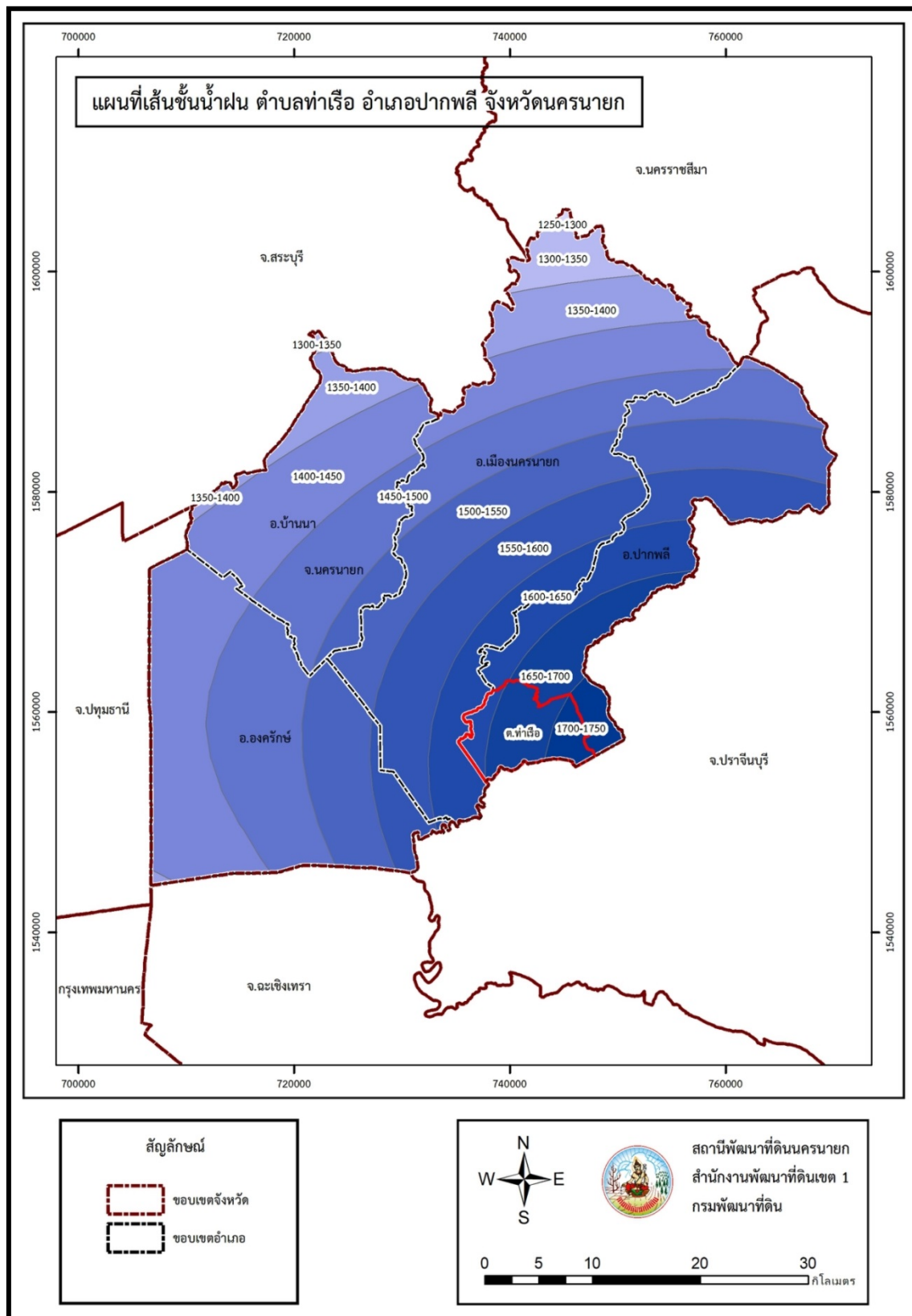
(ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-4 ถึง รูปที่ 2-5)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครนายก ปี 2533-2562

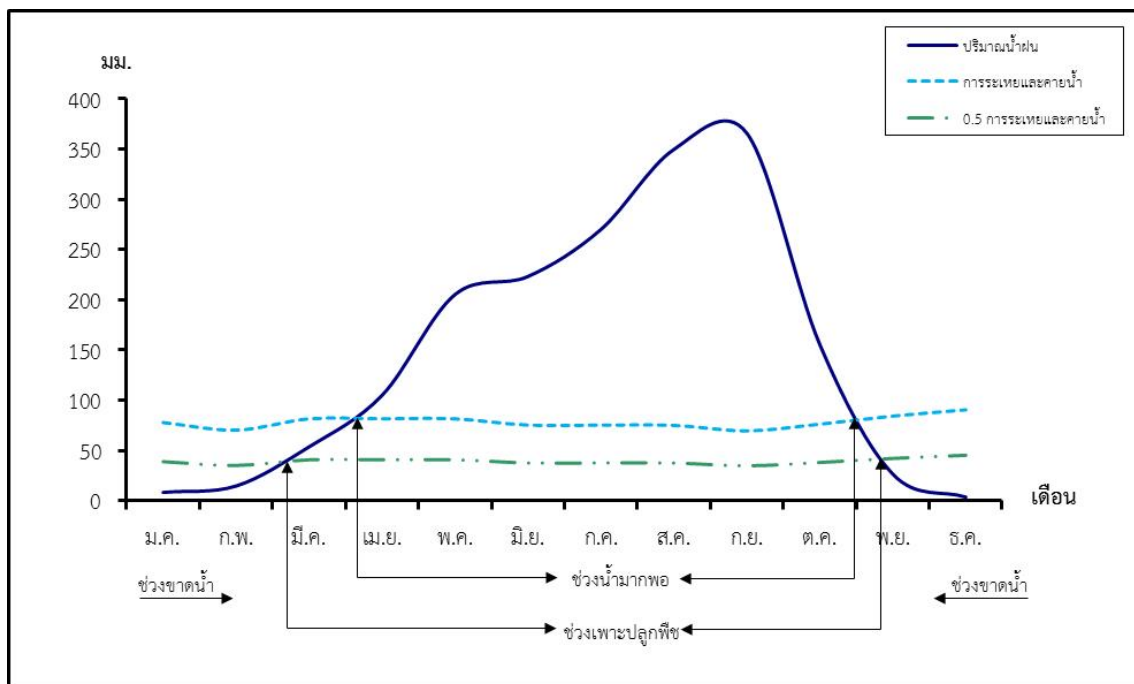
เดือน	อุณหภูมิ ต่ำสุด (°C)	อุณหภูมิ สูงสุด (°C)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°C)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวัน ฝนตก (วัน)	ปริมาณฝน ใช้การ* (มม.)	การระเหย และการคาย น้ำอ้างอิง* (มม.)
ม.ค.	21.3	33.3	26.9	65.0	8.3	1.5	8.2	77.8
ก.พ.	23.0	35.0	28.4	67.0	14.7	2.0	14.4	70.3
มี.ค.	24.6	36.3	29.7	70.0	53.7	5.3	49.1	81.5
เม.ย.	25.5	36.9	30.3	73.0	104.9	8.5	87.3	81.6
พ.ค.	25.7	35.7	29.7	78.0	205.3	15.3	137.9	81.5
มิ.ย.	25.4	34.3	29.1	81.0	223.3	18.1	143.5	75.3
ก.ค.	25.1	33.5	28.6	82.0	270.1	20.1	152.0	75.3
ส.ค.	25.0	33.2	28.4	82.0	349.8	22.3	160.0	75.0
ก.ย.	24.9	33.1	28.3	83.0	365.8	21.3	161.6	69.6
ต.ค.	24.8	33.2	28.3	77.0	155.4	13.5	116.8	76.3
พ.ย.	23.4	33.2	27.9	68.0	26.5	3.7	25.4	84.3
ธ.ค.	21.5	32.6	26.7	63.0	3.6	1.0	3.6	90.5
รวม	-	-	-	-	1,781.4	132.6	1,059.8	939.1
เฉลี่ย	24.2	34.2	28.5	74.1	-	-	-	-

หมายเหตุ : * จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2563)

รูปที่ 2-4 แผนที่เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดนครนายก

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2563) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,349 ไร่ หรือร้อยละ 5.37 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 39,280 ไร่ หรือร้อยละ 89.86 ของพื้นที่ตำบลประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 พื้นที่นา มีเนื้อที่ 29,895 ไร่ หรือร้อยละ 68.39 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาไร่ และนาข้าว
 - 2.2 ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 29 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นไร่/เสื่อมโทรม ปาล์มน้ำมัน และยูคาลิปตัส
 - 2.3 ไม้ผล มีเนื้อที่ 35 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ มะม่วง กล้วย และฝรั่ง
 - 2.4 พืชสวน มีเนื้อที่ 160 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชผัก
 - 2.5 โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 79 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก
 - 2.6 บัว มีเนื้อที่ 4 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.7 สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 9,078 ไร่ หรือร้อยละ 20.77 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไร่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง
- 3) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,807 ไร่ หรือร้อยละ 4.14 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง แหล่งน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

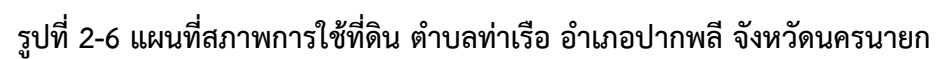

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 278 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พืชหญ้าธรรมชาติ พืชหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ และพื้นที่ลุ่ม
(ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6)

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,349	5.37
A	พื้นที่การเกษตร	39,280	89.86
A100	นาร้าง	98	0.23
A101	นาข้าว	29,797	68.16
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	12	0.03
A303	ปาล์มน้ำมัน	12	0.03
A304	ยูคาลิปตัส	5	0.01
A407	มะม่วง	10	0.02
A411	กล้วย	2	0.00
A414	ฝรั่ง	23	0.05
A502	พืชผัก	160	0.37
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	79	0.18
A803	บัว	4	0.01
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	200	0.46
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	8,774	20.07
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	104	0.24
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	278	0.64
M101	พืชมูลาธรรมชาติ	173	0.40
M102	พืชมูลาสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	21	0.05
M201	พื้นที่ลุ่ม	84	0.19
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	1,807	4.14
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		43,714	100

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2563)

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากฐานข้อมูลของกรมการพัฒนารัฐบาลชนบท กระทรวงมหาดไทย ปี 2563 พบว่าประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลท่าเรือ มีประชากรรวม 3,945 ราย แยกเป็นชาย 1,944 ราย เป็นหญิง 2,001 ราย มีจำนวน 1,356 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 52.48 รายต่อตารางกิโลเมตร มีครัวเรือนทั้งหมด 1,380 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร 884 ครัวเรือน หรือร้อยละ 64.06 เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และเป็นครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร 496 ครัวเรือน หรือร้อยละ 35.94 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4 และรูปที่ 2-7

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ปี 2564

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (ราย)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลท่าเรือ	1,380	1,944	2,001	3,945
หมู่ที่ 1 บ้านเกาะกา	325	454	466	920
หมู่ที่ 2 บ้านลำบัวลอย	194	303	323	626
หมู่ที่ 3 บ้านแหมโค้ง	129	178	172	350
หมู่ที่ 4 บ้านไผ่ล้อม	127	180	168	348
หมู่ที่ 5 บ้านท่าควายแห	135	166	170	336
หมู่ที่ 6 บ้านโคกสำโรง	140	241	243	484
หมู่ที่ 7 บ้านศาลเจ้า	148	194	207	401
หมู่ที่ 8 บ้านท่าประติษฐ์	182	228	252	480

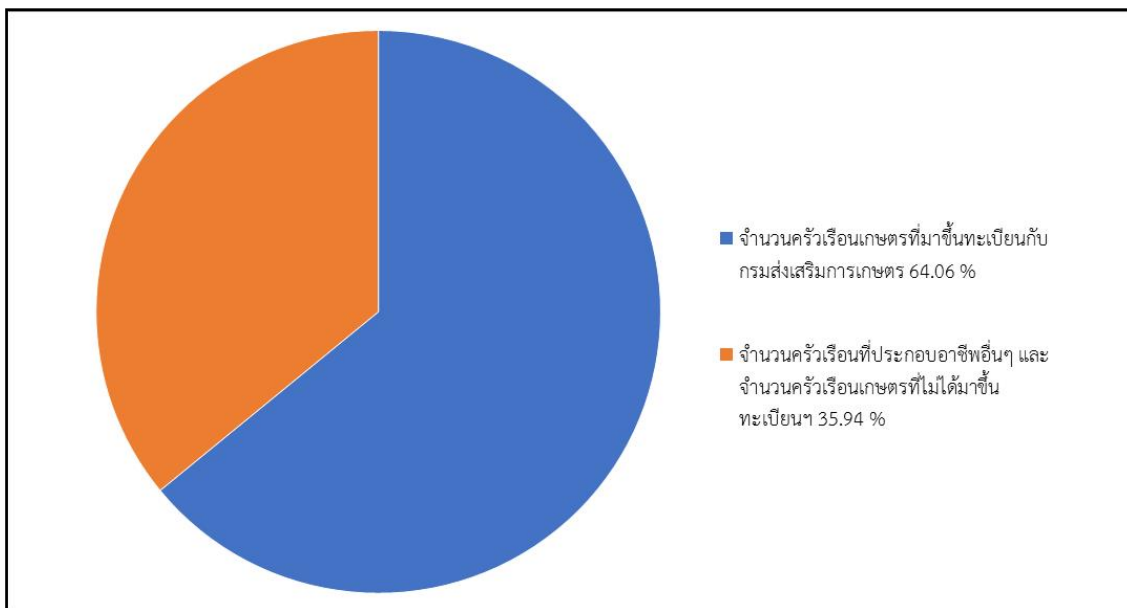
ที่มา : กรมการปกครอง (2564)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	1,380	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	884	64.06
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียน	496	35.94

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2564)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2564)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

2) สภาพทั่วไป

จากข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ สภาพทั่วไปของตำบลท่าเรือ ได้แก่ แหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ การคมนาคมขนส่ง ตำบลท่าเรือ มีถนนลาดยาง 3 สาย ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) 18 สาย และถนนลูกรัง 15 สาย และได้ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ประชาชนสามารถสัญจรได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้น การไฟฟ้าจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านเพื่อทำให้เกิดแสงสว่างเพื่อสะดวกในการเดินทางและลดอุบัติเหตุ ลดปัญหาอาชญากรรม รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตำบลท่าเรือ มีไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ตำบลท่าเรือมีแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ คลองลำอ้ายอง คลองแหมโค้ง คลองศาลเจ้า คลองมโนรมย์ คลองไผ่ล้อม และคลองลำอ้ายเต็ง มีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น สระน้ำสาธารณะ จำนวน 13 สระ คลองส่งน้ำชลประทาน จำนวน 4 แห่ง แหล่งน้ำในไร่นา จำนวน 11 แห่ง และประปาหมู่บ้าน จำนวน 3 แห่ง

4) สถาบันการศึกษา

ตำบลท่าเรือมีสถานศึกษาในเขตพื้นที่ ดังนี้ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดเกาะกา และโรงเรียนวัดลำบัวลอย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลท่าเรือ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดลำบัวลอย

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านเกาะกา 1 แห่ง สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง มีวัด(มหานิกาย) 6 แห่ง ได้แก่ วัดเกาะกา วัดลำบัวลอย วัดเขมโคง วัดโคกสำโรงเหนือ วัดโคกสำโรงใต้ และวัดท่าประติษฐ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 13 กลุ่ม

6) สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

ตำบลท่าเรือ มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น จุดชมนกเหยี่ยวทุ่งใหญ่ปากพลี
ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ปี 2561

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	
คลองลำไยงอน	1
คลองเขมโคง	1
คลองศาลเจ้า	1
คลองมนรมย์	1
คลองไผ่ล้อม	1
คลองลำไยเต็ง	1
แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	
สระน้ำสาธารณะ	13
คลองส่งน้ำชลประทาน	4
แหล่งน้ำในไร่นา	11
ประปาหมู่บ้าน	3
สถาบันการศึกษา	
โรงเรียนในสังกัด สพฐ.	2
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ	
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	1
สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	1
วัด (มหานิกาย)	6
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	13
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ	
จุดชมนกเหยี่ยวทุ่งใหญ่ปากพลี	1

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก (2561)

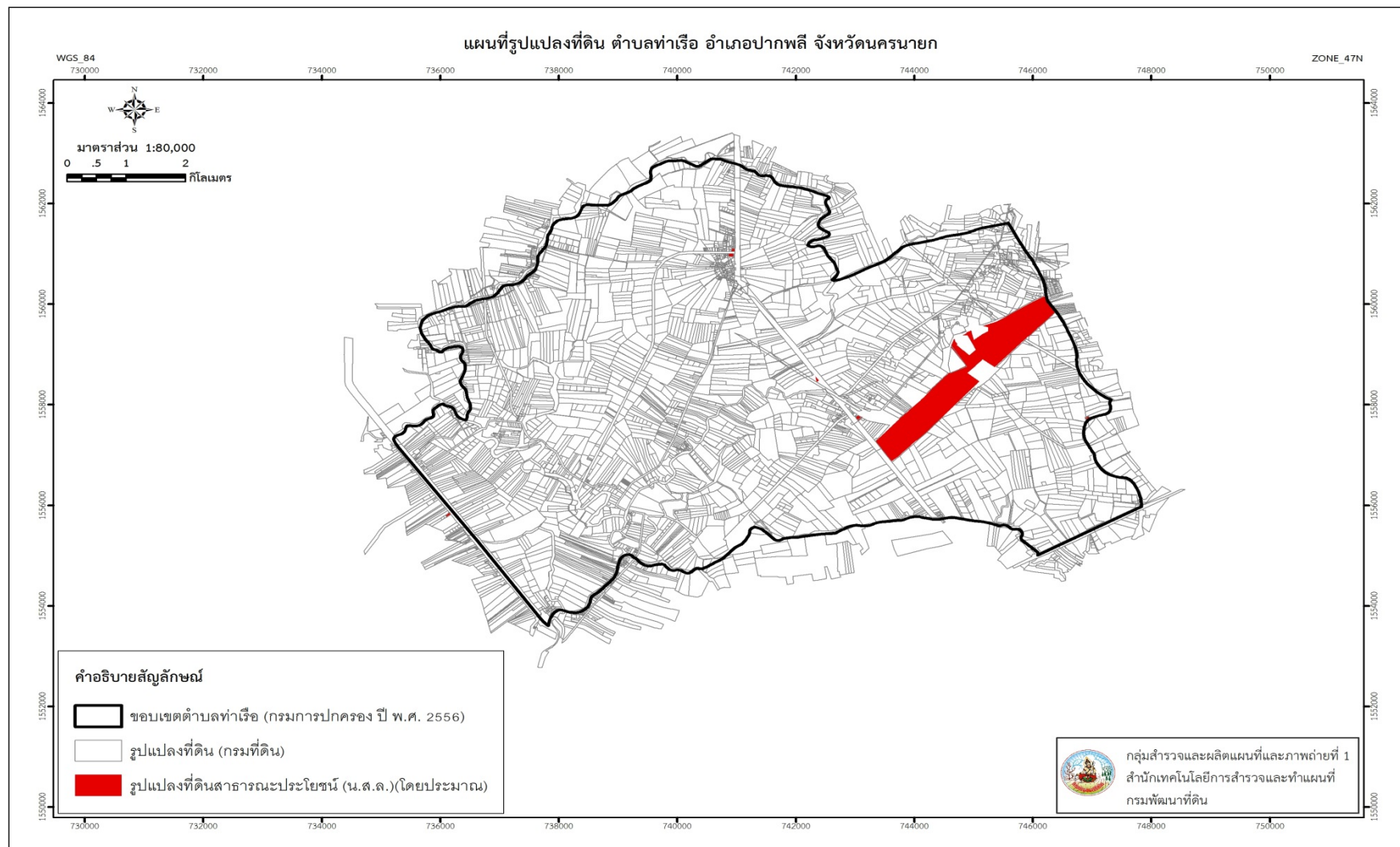
7) หมอติงอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอติงอาสาในตำบลท่าเรือ มีจำนวน 9 ราย คือ

1. นายอุรุพงษ์	อิมจิตร	หมอติงอาสาระดับตำบล
2. นายประเสริฐ	ยอดมิ่ง	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
3. นายสังวาล	สุวิสุทธิ	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
4. นายปรีชา	บุญลาย	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
5. นายชัยวัฒน์	ชาตรีพัฒนศักดิ์	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
6. นายสุรินทร์	มาลา	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
7. นายสำราญ	สีใส	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
8. นายนิพนธ์	หงษ์น้อย	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
9. นายเทียนชัย	เนื่องจากฉิม	หมอติงอาสาระดับหมู่บ้าน
- (กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

8) การถือครองที่ดิน

ปี 2564 ประชากรตำบลท่าเรือ จำนวน 3,945 ราย ถือครองที่ดินเฉลี่ยรายละ 11.91 ไร่ การถือครองที่ดินดังรูปที่ 2-8

รูปที่ 2-8 แผนที่รูปแปลงที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

9) ลักษณะทางเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของชุมชนในตำบลท่าเรือ ส่วนใหญ่ชาวบ้านมีอาชีพหลักคือ ทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน มะม่วง ปาล์มน้ำมัน และพืชผัก อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ปลา ไก่ เป็ด โค และกระบือ หรือทำการค้าขาย ชาวบ้านบางส่วนทำงานโรงงานในจังหวัดปราจีนบุรี นอกจากนี้หลังฤดูการทำนา ชาวบ้านบางส่วนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ในส่วนกลุ่มแม่บ้านมีการรวมตัวกันผลิตสินค้าพื้นเมืองเอาไว้จำหน่าย ได้แก่ ปลาจืด ปลาต้ม

9.1) การประกอบอาชีพ

9.1.1) ด้านเกษตรกรรม

ตำบลท่าเรือ เป็นพื้นที่เหมาะทำการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา โดยปลูกข้าวเป็นหลัก นอกจากนั้นยังปลูกพืชชนิดอื่นๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน และพืชผักต่างๆ เป็นต้น การเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่จะเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคและเสริมรายได้ เช่น ปลา ไก่ เป็ด โค และกระบือ เป็นต้น

9.1.2) ด้านอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปผลผลิตทางเกษตร โดยมีโรงสีข้าวกระจายอยู่ในชุมชน นอกจากนั้น เกษตรกรในพื้นที่ยังมีการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จากการนำเอาแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนา ซึ่งในพื้นที่ตำบลท่าเรือ พบว่า มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่กระจายอยู่ทุกหมู่บ้าน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านเกาะกา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านลำบัวลอย วิสาหกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านโคกสำโรง เป็นต้น วิสาหกิจชุมชนเหล่านี้ จัดเป็นการรวมกลุ่มที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจของกลุ่มเข้มแข็งขึ้น

9.2) ด้านแรงงาน

จากฐานข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2564 พบว่าประชากรที่มีอายุช่วง 15 - 59 ปี อยู่ในวัยแรงงานมากที่สุด รองลงมาคืออายุมากกว่า 60 ปี ประชากรบางส่วนต้องไปทำงานนอกพื้นที่ภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานจำนวนมาก พื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำการเกษตร

9.3) ด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำทางการเกษตรในพื้นที่ตำบลท่าเรือ ได้แก่ คลองลำอ้ายอง คลองแหมโค้ง คลองศาลเจ้า คลองมโนรมย์ คลองไผ่ล้อม และคลองลำอ้ายเต็ง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่ใช้ในการเพาะปลูก แต่แหล่งน้ำธรรมชาติเหล่านี้ไม่เพียงพอต่อการอุปโภค-บริโภค และการทำการเกษตรของเกษตรกรตำบลท่าเรือในช่วงฤดูแล้ง

9.4) ด้านรายได้

รายได้มาจากการทำเกษตรกรรม (ทำนา ประมง ปศุสัตว์) รับจ้าง รับราชการ และค้าขาย จากฐานข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2564 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 231,918.07 บาทต่อปี และรายได้บุคคลเฉลี่ย 88,416.73 บาทต่อปี ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-6

(กรมการพัฒนาชุมชน, 2564)

ตารางที่ 2-6 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ปี 2564

พื้นที่	รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
ตำบลท่าเรือ	231,918.07	88,416.73
หมู่ที่ 1 บ้านเกาะกา	238,438.08	87,265.69
หมู่ที่ 2 บ้านลำบัวลอย	289,867.08	96,223.92
หมู่ที่ 3 บ้านแหมโค้ง	200,597.20	76,506.84
หมู่ที่ 4 บ้านไผ่ล้อม	197,121.05	79,014.77
หมู่ที่ 5 บ้านท่าควายแห	263,290.11	115,189.42
หมู่ที่ 6 บ้านโคกสำโรง	268,577.19	85,286.35
หมู่ที่ 7 บ้านศาลเจ้า	196,189.25	77,597.24
หมู่ที่ 8 บ้านท่าประดิมธุ์	201,264.62	90,249.61

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2564)

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก คือ 1) ทรัพยากรน้ำ และ 2) ทรัพยากรดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรน้ำ

3.1.1 น้ำผิวดิน

- 1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ คลองลำอ่างยอน คลองแหมโค้ง คลองศาลเจ้า คลองมโนรมย์ คลองไผ่ล้อม และคลองลำอายเต็ง
- 2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ สระน้ำสาธารณะ 13 สระ คลองส่งน้ำชลประทาน จำนวน 4 แห่ง และแหล่งน้ำในไร่นา จำนวน 11 บ่อ โดยมีรายละเอียดดังรูปที่ 3-1

3.1.2 น้ำใต้ดิน

ในปัจจุบันตำบลท่าเรือ ไม่มีบ่อบาดาล

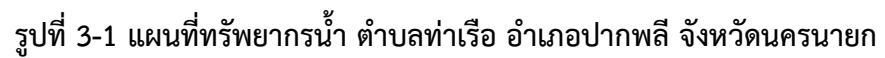
จากฐานข้อมูล ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2563) พบว่า พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมซ้ำ 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี เนื้อที่ 26,591 ไร่ และ พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นครั้งคราว โดยประสบน้ำท่วมซ้ำไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี เนื้อที่ 8,801 ไร่ รวมเนื้อที่ทั้งหมด 35,392 ไร่

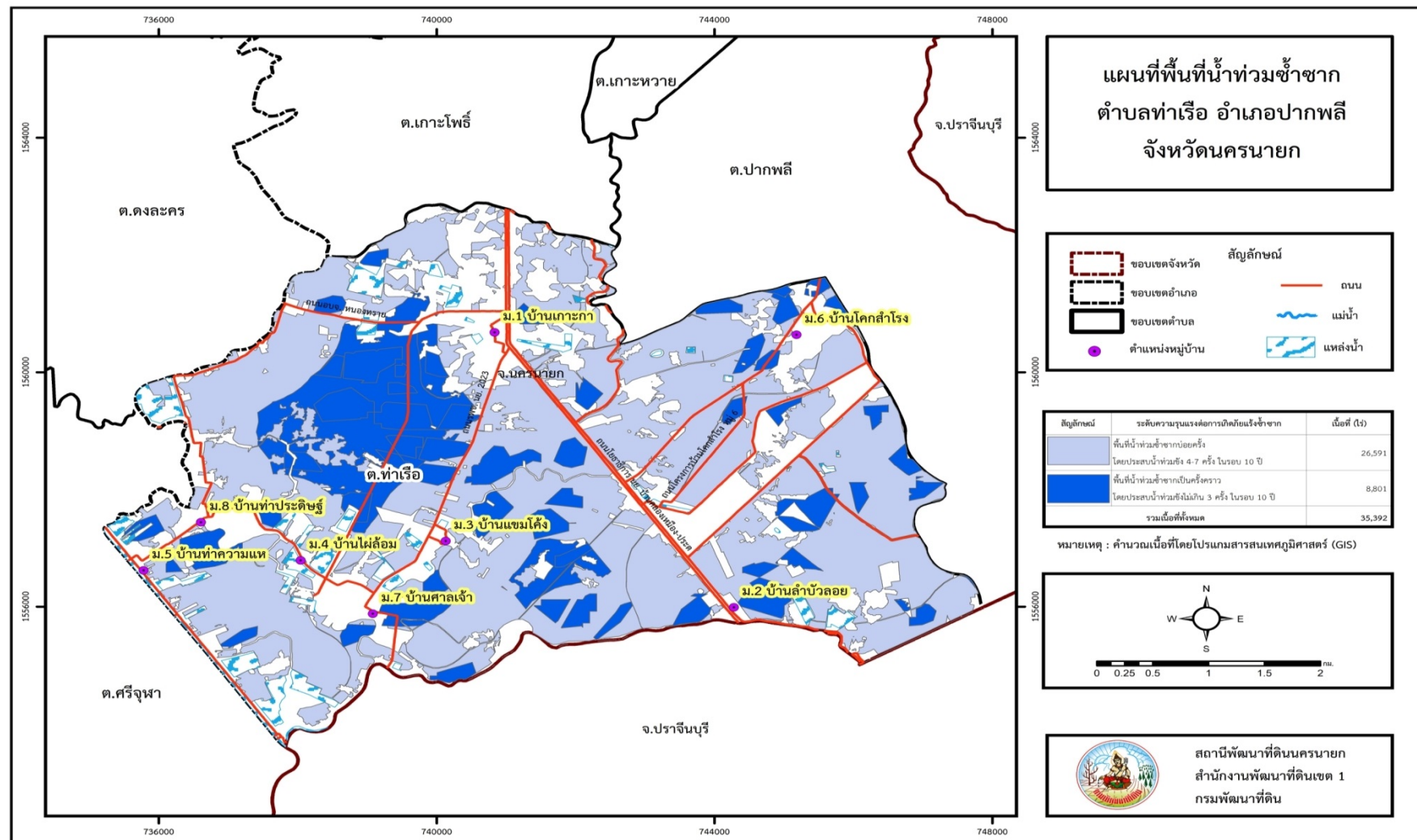
(ตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-2)

ตารางที่ 3-1 พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

ระดับความรุนแรง	เนื้อที่ (ไร่)
พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมซ้ำ 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	26,591
พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นครั้งคราว โดยประสบน้ำท่วมซ้ำไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	8,801
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	35,392

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2563)

รูปที่ 3-2 แผนที่พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

3.2 ทรัพยากรดิน

จากฐานข้อมูลทรัพยากรดินของกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562) พบว่า ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก สามารถจำแนกดินได้ 3 ชุดดิน (soil series) 6 ประเภทดิน และ 3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด รวมทั้งสิ้น 9 หน่วยแผนที่ดิน (ตารางที่ 3-2, 3-3 และ รูปที่ 3-3, 3-4)

3.2.1 ชุดดินหินกอง : (Hin Kong series : Hk)

การจำแนกดิน : Fine-silty, mixed, subactive, isohyperthermic Typic Paleaquults

การกำเนิด : ตะกอนน้ำพา

สภาพพื้นที่ : ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดิน : มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแบ่ง ลึกมาก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว น้ำซึมผ่านได้ช้า การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า

เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่ง สีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแบ่ง สีเทา เทาอ่อน หรือเทาปนชมพู มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 5.0-5.5) อาจพบจุดประสีแดง หรือก้อนกรวด แมงกานีสสะสมปนอยู่ในชั้นดินตอนล่าง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน : คุณสมบัติทางกายภาพของดินไม่ค่อยดี ดินแน่นทึบ ง่ายต่อการเกิดชั้นดานไทรพรวน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน : ทำนา

ชุดดินหินกอง (Hk) ที่สำรวจในตำบลท่าเรือ จำแนกได้ 2 ประเภทดิน มีเนื้อที่ 2,002 ไร่ หรือร้อยละ 4.26 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่

1) Hk-silA/d5,E0,msub : ชุดดินหินกอง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อน และดินล่างพบชั้นตะกอนทะเล มีเนื้อที่ 1,948 ไร่ หรือร้อยละ 4.15 ของพื้นที่ตำบล

2) Hk-silA/d5,E0,rb,msub : ชุดดินหินกอง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อน มีการยกกร่อง และดินล่างพบชั้นตะกอนทะเล มีเนื้อที่ 54 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ตำบล

3.2.2 ชุดดินมหาโพธิ์ : (Maha Phot series :Ma)

การจำแนกดิน : Very-fine, mixed, active, acid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts

การกำเนิด : ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย

สภาพพื้นที่ : ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดิน : มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนทรายแบ่ง ลึกมาก มีการระบายน้ำเลว น้ำซึมผ่านได้ช้า การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า

ดินบนเป็นดินเหนียวมีสีดำหรือสีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ดินล่างเป็นดินเหนียวปนทรายแบ่ง มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีแดงและสีเหลืองปนน้ำตาล จะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวในดินล่าง ลึกกว่า 1 เมตร

พบหน้าอัดมันและรอยไถและหน้าดินจะแตกกระแหงเมื่อดินแห้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) และเป็นดินเลนเหนียวสีเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0) ในตอนล่างสุด

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขัง ส่งผลต่อพืชที่ไม่ชอบน้ำ

การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน : ทำนา

ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) ที่สำรวจในตำบลท่าเรือ จำแนกได้ 2 ประเภทดิน มีเนื้อที่ 15,174 ไร่ หรือร้อยละ 32.29 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่

1) Ma-sicA/d5,E0 : ชุดดินมหาโพธิ์ ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก และไม่มีการกร่อน มีเนื้อที่ 11,395 ไร่ หรือร้อยละ 24.25 ของพื้นที่ตำบล

2) Ma-sicA/d5,E0,rb : ชุดดินมหาโพธิ์ ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อน และมีการยกร่อง มีเนื้อที่ 3,779 ไร่ หรือร้อยละ 8.04 ของพื้นที่ตำบล

3.2.3 ชุดดินรังสิต : (Rangsit series: Rs)

การจำแนกดิน : Very-fine, mixed, semiactive, acid, isohyperthermic Sulfic Endoaquepts

การกำเนิด : ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย

สภาพพื้นที่ : ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดิน : มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนทรายแป้ง ลึกมาก มีการระบายน้ำเลว น้ำซึมผ่านได้ช้า การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า

ดินบนเป็นดินเหนียว สีดำหรือสีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก (pH 4.0-5.0) มักมีรอยแตกกระแหงที่ผิวน้ำดินในฤดูแล้ง ดินล่างเป็นดินเหนียว มีสีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลปนเทาเข้ม จุดประสีแดงหรือสีแดงปนเหลือง และที่ระดับความลึกประมาณ 50-100 เซนติเมตร พบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจากไรโซต์ พบรอยไถและผิวน้ำอัดมัน ส่วนที่ระดับลึกมากกว่า 100 เซนติเมตร ลงไปมีลักษณะเป็นดินเลน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดรุนแรงมาก (pH 4.0-5.0)

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินกรดจัดมาก หรือดินเปรี้ยวจัด เกิดการตรึงธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก

การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน : ทำนา ไม้ผล และพืชผัก

ชุดดินรังสิต (Rs) ที่สำรวจในตำบลทองหลาง จำแนกได้ 2 ประเภทดิน มีเนื้อที่ 18,881 ไร่ หรือร้อยละ 40.19 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่

1) Rs-cA/d5,E0 : ชุดดินรังสิต ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวละเอียด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก และไม่มีการกร่อนดิน มีเนื้อที่ 122 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของพื้นที่ตำบล

2) Rs-cA/d5,E0,rb : ชุดดินรังสิต ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวละเอียด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อนดิน และมีการยกร่อง มีเนื้อที่ 18,759 ไร่ หรือร้อยละ 39.93 ของพื้นที่ตำบล

3.2.4 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (miscellaneous area) พื้นที่ตำบลท่าเรือ จำแนกพื้นที่เบ็ดเตล็ดได้ 3 หน่วยแผนที่ มีเนื้อที่รวม 10,925 ไร่ หรือร้อยละ 23.25 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ MAR (Marsh) พื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ มีเนื้อที่ 5,948 ไร่ หรือร้อยละ 12.66 ของพื้นที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ U (Urban) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,808 ไร่ หรือร้อยละ 5.98 ของพื้นที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ W (Water) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 2,169 ไร่ หรือร้อยละ 4.62 ของพื้นที่ตำบล

ตารางที่ 3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

หน่วยแผนที่ดิน	ทรัพยากรดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Hk-silA/d5,E0,msub	ชุดดินหินกอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อน และดินล่างพบชั้นตะกอนทะเล	1,948	4.15
Hk-silA/d5,E0,rb,msub	ชุดดินหินกอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อน มีการรกร่อง และดินล่างพบชั้นตะกอนทะเล	54	0.11
Ma-sicA/d5,E0	ชุดดินมหาโพธิ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก และไม่มีการกร่อน	11,395	24.25
Ma-sicA/d5,E0,rb	ชุดดินมหาโพธิ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อน และมีการรกร่อง	3,779	8.04
Rs-cA/d5,E0	ชุดดินรังสิต มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก และไม่มีการกร่อน	122	0.26
Rs-cA/d5,E0,rb	ชุดดินรังสิต ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลึกมาก ไม่มีการกร่อน และมีการรกร่อง	18,759	39.93
MAR	ที่ลุ่มชั้นแฉะ	5,948	12.66
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,808	5.98
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	2,169	4.62
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		46,982	100.00

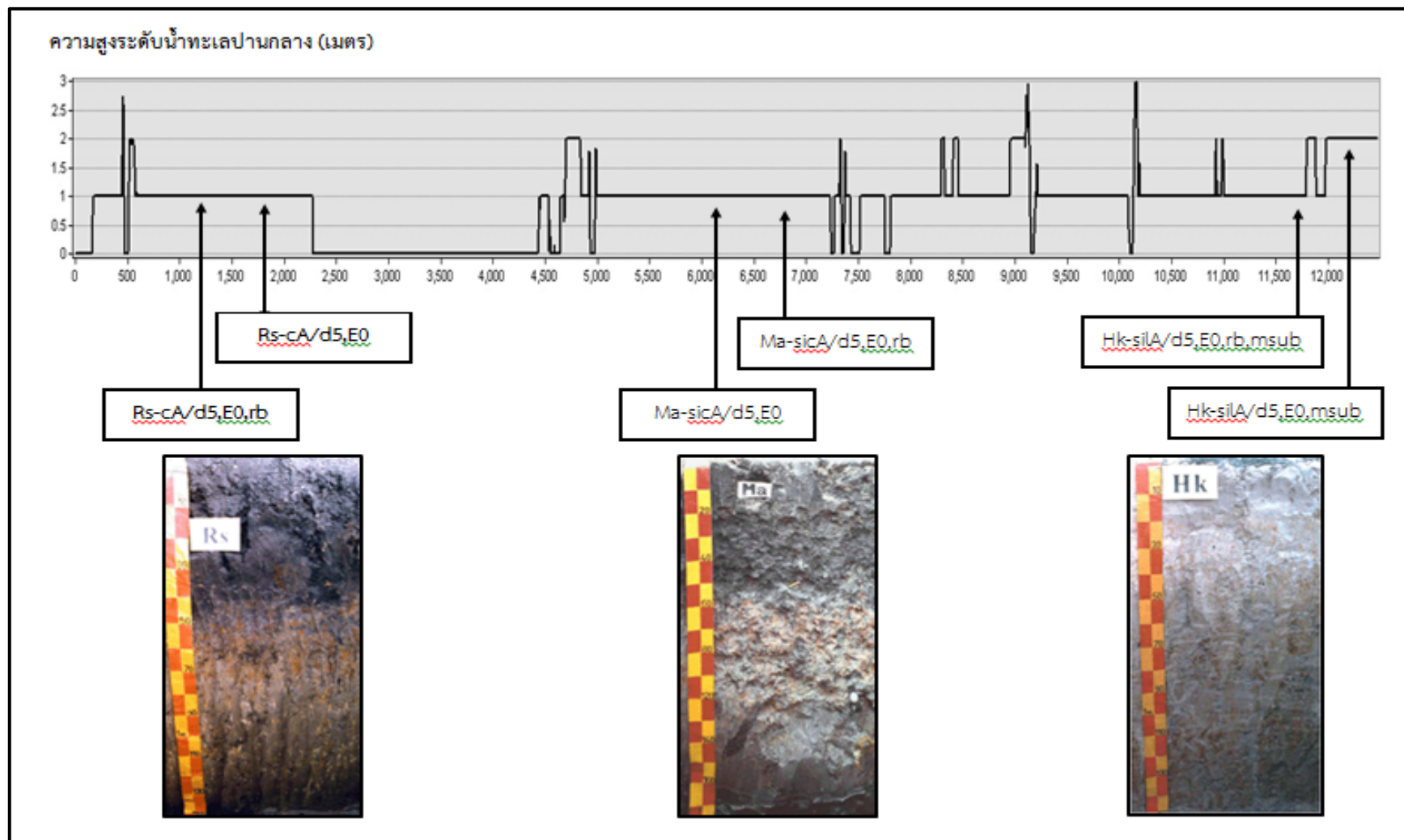
ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

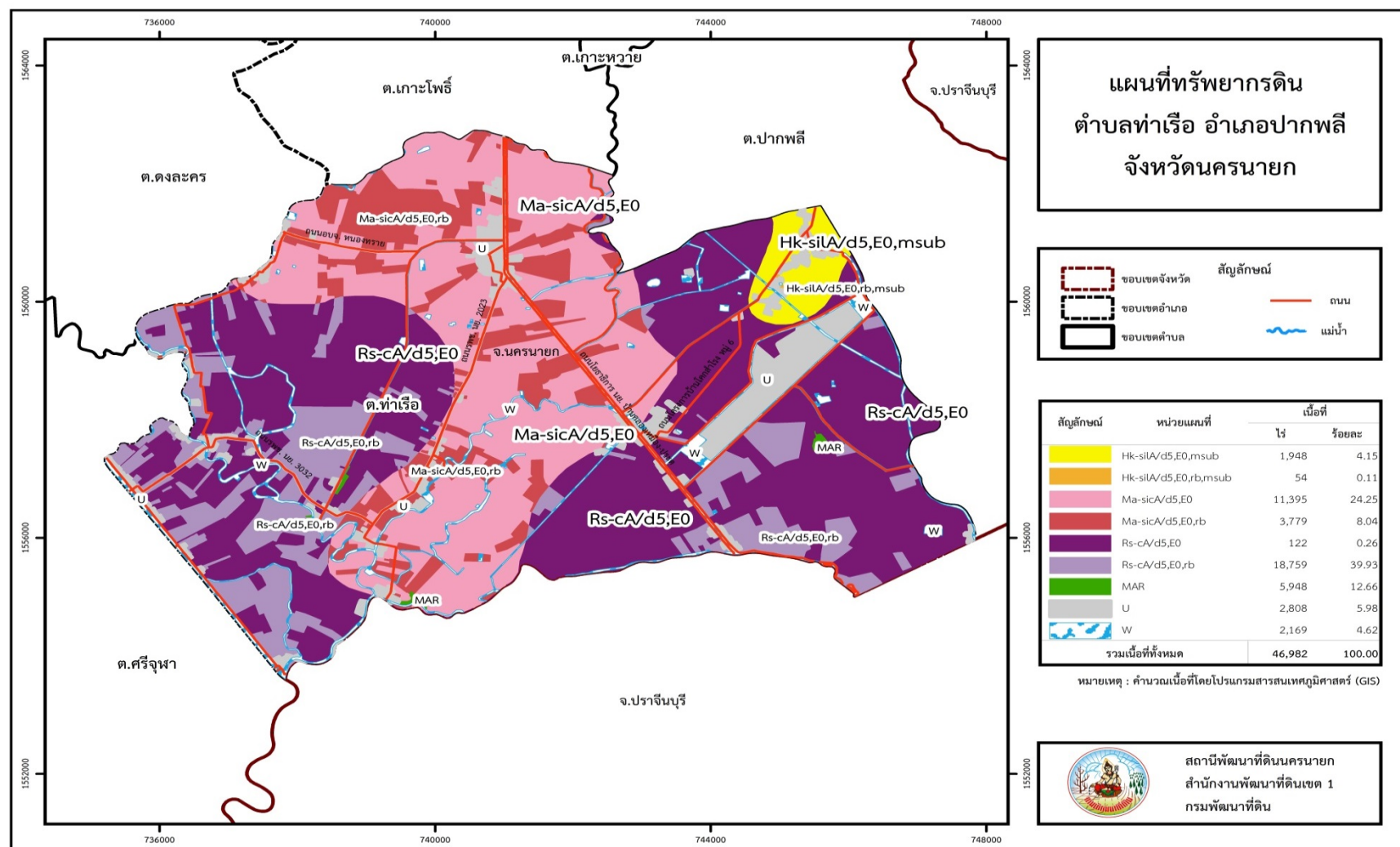
ตารางที่ 3-3 สมบัติดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

หน่วยแผนที่ดิน	ความ ลาดชัน (%)	การระบาย น้ำ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคต ไอออน (CEC) (meq/g)	ความ อิ่มตัวเบส (BS) (%)	ความลึก (cm.)	อินทรีย์วัตถุ (OM)	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K ₂ O)	ความ อุดม สมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Hk-silA/d5,E0,msub	0-2	เลว	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	1,948	4.15
Hk-silA/d5,E0,rb,msub	0-2	ดีปานกลาง	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	54	0.11
Ma-sicA/d5,E0	0-2	เลว	>20	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	11,395	24.25
Ma-sicA/d5,E0,rb	0-2	ดีปานกลาง	>20	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	3,779	8.04
Rs-cA/d5,E0	0-2	เลว	>20	35-75	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	122	0.26
Rs-cA/d5,E0,rb	0-2	ดีปานกลาง	>20	35-75	>150	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	18,759	39.93
MAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,948	12.66
U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,808	5.98
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,169	4.62
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										46,982	100.00

ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

รูปที่ 3-3 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

รูปที่ 3-4 แผนที่ทรัพยากรดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

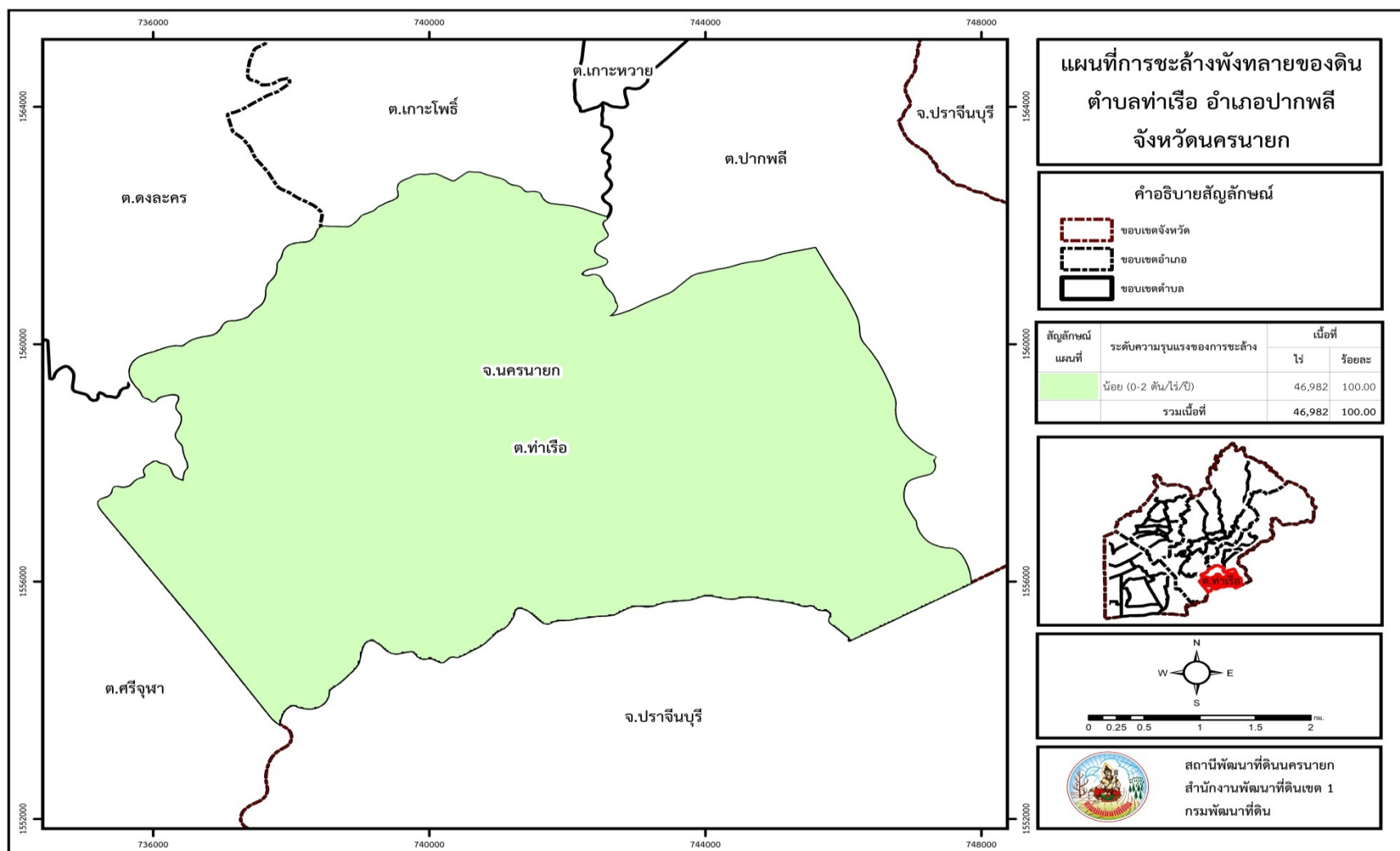
3.3 การชะล้างพังทลายของดิน

จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation: USLE) ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-4 และรูปที่ 3-5

ตารางที่ 3-4 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

การชะล้างพังทลายของดิน	การสูญเสียดิน (ตัน/ปี)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	-	46,982	100
ปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	-	-	-
รุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	-	-	-
รุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี)	-	-	-
รุนแรงมากที่สุด (>20 ตัน/ไร่/ปี)	-	-	-
รวม		46,982	100

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2563)

รูปที่ 3-5 แผนที่การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ปี 2564 เนื่องจากมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทางสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ได้จัดส่งแบบสอบถาม PRA ให้แก่ สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก จัดส่งแบบสอบถามในรูปแบบกระดาษและรูปแบบออนไลน์ สำหรับเกษตรกร ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

4.2.1 ประเด็นปัญหาของตำบลท่าเรือ คือ

- 1) ด้านทรัพยากรดิน
 - ดินเสื่อมโทรม ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ
 - ดินเปรี้ยว-ดินกรด

- 2) ด้านทรัพยากรน้ำ
 - ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร
 - ฝนทิ้งช่วง ทำให้พืชผลเกษตรเกิดการชะงักการเจริญเติบโต
- 3) ด้านต้นทุนการผลิต
 - ค่าเมล็ดพันธุ์มีราคาสูง
 - ค่าแรงงานสูง
- 4) ด้านโรค วัชพืช ศัตรูพืช
 - การใช้ปุ๋ยเคมีอัตราสูง
 - ขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยเคมี ยากำจัดศัตรูพืช ยากำจัดวัชพืช
- 5) แรงงาน
 - ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร
 - แรงงานภาคการเกษตรมีอายุมาก
- 6) สินค้าเกษตร
 - ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
 - ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ราคาตามที่ต้องการ
- 7) สินค้าประมง
 - ผลผลิตสินค้าประมงตกต่ำ
 - ผลผลิตสินค้าประมงไม่ได้ราคาตามที่ต้องการ
- 8) สินค้าปศุสัตว์
 - ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ตกต่ำ
 - ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ไม่ได้ราคาตามที่ต้องการ
- 9) ด้านการตลาด
 - ราคาผลผลิตตกต่ำ
 - ไม่มีสหกรณ์ร้านค้าชุมชนเพื่อเป็นตัวกลางในการจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร
- 10) ปัญหาเรื่องเงินทุน
 - ปัญหาภาระหนี้สินผูกพันของเกษตรกร
 - รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย
- 11) ปัญหาเรื่องการรวมกลุ่มในชุมชน
 - ขาดการรวมกลุ่มของคนในชุมชน
 - คนในชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ
- 12) ปัญหาด้านการศึกษา
 - ระดับการศึกษาด้อยคุณภาพเมื่อเทียบกับฐานกลาง
 - ขาดแหล่งเงินทุนในการสนับสนุนด้านการศึกษา
- 13) ปัญหาด้านสาธารณสุข
 - ประชาชนไม่มีที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องลักษณะ
 - ต้องการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาด

14) ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน

- ระบบประปาในหมู่บ้านยังไม่ได้มาตรฐาน
- ถนนในหมู่บ้านไม่ได้มาตรฐาน คับแคบ

4.2.2 ประเด็นความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ คือ

- 1) จัดหาเมล็ดพันธุ์ หรือ ท่อนพันธุ์ ที่มีคุณภาพ ราคาไม่แพง
- 2) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
 - ขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน
- 3) การปรับปรุงดิน
 - เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - จุลินทรีย์ปรับปรุงดิน
- 4) ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - การปรับพื้นที่นาให้เรียบ สม่ำเสมอ
 - หญ้าแฝก
- 5) การจัดตั้งกลุ่มฯ
 - จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - จัดตั้งกลุ่มขยายเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ
- 6) การตลาด
 - จัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตร
 - ขยายแหล่งรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตร
- 7) การอบรมให้ความรู้
 - การปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
 - คำแนะนำการจัดการดิน / การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- 8) การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
 - การจัดเก็บขยะมูลฝอย หรือขยะในชุมชน
 - การดูแลพื้นที่สาธารณประโยชน์ร่วมกัน

จากผลการจัดทำ PRA ในตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ที่ระบุถึงปัญหาและความต้องการของเกษตรกร/ชุมชน/อบต. ไว้ข้างต้นนั้น ได้วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ปัญหาหลักของตำบลท่าเรือ คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว
- 3) ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง
- 4) ผลผลิตทางการเกษตรต่ำ

ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ คือ

- 1) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร
- 2) ปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 3) มาตรการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

4) จัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตร

4.2.3 ที่มาของรายได้จากการเกษตรในปัจจุบัน คือ

- 1) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลท่าเรือ ได้แก่ ข้าวไวต่อช่วงแสง เช่น เหลืองทอง เหลืองใหญ่ ขาวบ้านนา 432 พืชปลูก 80 เป็นต้น
- 2) ประมง มีการเลี้ยงปลาเบญจพรรณ

4.3 กระบวนการวิเคราะห์ DPSIR (Driver-Pressure-State-Impact-Response)

การวิเคราะห์จะเริ่มต้นด้วยการนำระบบ DPSIR มาใช้เพื่อระบุปัญหาในภาพรวม หลังจากนั้นจะเป็นการจัดทำตาราง (Matrix) ที่ระบุปัญหาความต้องการการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ความเหมาะสมของดิน การกำหนดเขตการใช้ที่ดินในอนาคตพร้อมข้อเสนอแนะ และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนด

DPSIR (Driver-Pressure-State-Impact-Response Framework) หมายถึง กรอบการทำงานสำหรับอธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับสิ่งแวดล้อม ผลกระทบของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม จากการพึ่งพิงซึ่งกันและกัน กรอบการทำงานนี้เป็นส่วนเสริมของรูปแบบการตอบสนองต่อความกดดันของรัฐที่พัฒนาขึ้น โดยขั้นตอนแรกจะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประกอบต่างๆ ที่อยู่ในห่วงโซ่ DPSIR แล้วการเชื่อมต่อที่เป็นไปได้ระหว่างด้านต่างๆ เหล่านี้ซึ่งถูกตั้งสมมติฐานไว้ ด้วยการใช้อุปกรณ์สร้างแบบจำลอง DPSIR ทำให้สามารถวัดประสิทธิภาพของการตอบสนองที่วางไว้ กรอบแนวคิด DPSIR มีสาระสำคัญ คือ กิจกรรมของมนุษย์เป็นตัวขับเคลื่อนในการสร้างภาวะกดดันแก่สิ่งแวดล้อม (Pressure) ส่งผลให้สภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแปรเปลี่ยนไป (State) สภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจึงถูกนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการตอบสนองในการแก้ปัญหา (Response) ลดผลกระทบตลอดจนป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Kristensen P, 2004)

แรงขับเคลื่อน (D-Driver) ที่มักจะมีพลังมาก (นโยบายชาติ โลกาภิวัตน์ ค่านิยม ความเชื่อของสังคม ฯลฯ) คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะมีผลกระทบกับแรงกดดัน (Pressure) ตัวขับเคลื่อนเป็นสิ่งที่สามารถวัดเป็นปริมาณ หรือตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจได้ ตัวอย่าง เช่น การเติบโตของประชากร การเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เป็นต้น

ภาวะกดดัน (P-Pressure) สาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ (กิจกรรม) ใช้อธิบายกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่จะมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงเป็นสาเหตุทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีสภาพเปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างเช่น การคมนาคมขนส่ง การอุตสาหกรรม/เกษตรกรรม แบบแผนของการใช้พลังงาน อัตราการขยายตัวของรายได้ ความหนาแน่นของประชากร ตัวแปรต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นภาวะกดดันที่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติต้องลดน้อยลง และสิ่งแวดล้อมต้องเสื่อมโทรมลง ตัวอย่างเช่น การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของมนุษย์ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

สภาวะ (S-State) สถานการณ์ที่เราสนใจ อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ใช้อธิบายสภาพหรือสถานะของสภาพแวดล้อมที่ต้องการ การแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือลักษณะทางกายภาพของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งจากภาวะกดดันและการตอบสนอง เช่น คุณภาพน้ำ อากาศ พื้นที่ป่า การพังทลายของหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ของ

ระบบนิเวศ ความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศของโลก ซึ่งบ่งบอกถึงสภาพแวดล้อม เป็นต้น

ผลกระทบ (I-Impact) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ตัวอย่าง เช่น การเสื่อมของดินจะทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เป็นต้น

การตอบสนอง (R-Responses) การจัดการ แผนงาน โครงการ กิจกรรม องค์กร และกลไกการทำงาน (กฎหมาย งบประมาณ บุคลากร ประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม การตรวจสอบ ความโปร่งใส ฯลฯ) ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพโดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้ (รูปที่ 4-1)

- 1) **แรงขับเคลื่อน (Driver)** มี 3 ประการ คือ
 - 1.1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว
 - 1.2) ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร
 - 1.3) การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ
- 2) **แรงกดดัน (Pressure)** ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 3 ประการ คือ
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.2) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
 - 2.3) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
- 3) **สถานะ (State)** ที่เกิดแรงกดดัน มี 3 ประการ คือ
 - 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
 - 3.2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
 - 3.3) ราคาผลผลิตตกต่ำ
- 4) **ผลกระทบ (Impact)** ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ
 - 4.1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ตื้นเขินจากตะกอน
 - 4.2) ผลผลิตพืชต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง
 - 4.3) รายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ
 - 4.4) มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต
- 5) **การตอบสนอง (Response)** ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

 - 5.1) มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 5.2) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด/ไถกลบตอซัง
 - 5.3) พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่สาธารณะ
 - 5.4) แหล่งน้ำในไร่นา
 - 5.5) ขุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำ
 - 5.6) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต
 - 5.7) เกษตรแปลงใหญ่
 - 5.8) เกษตรผสมผสาน
 - 5.9) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร

อนาคต

- (1) วางแผนการพัฒนาที่ดินและน้ำให้เป็นระบบทั้งตำบล
ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-2

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

4.4 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันของตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

นาข้าว เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน และจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ เหลืองทองเหลืองใหญ่ ขาวบ้านนา 432 พิษณุโลก 80 เป็นต้น

ไม้ผล ปลูกและเก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี

เกษตรผสมผสาน ปลูกและเก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี ขึ้นอยู่กับชนิดพืชที่ปลูก ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ (รูปที่ 4-2)

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.
นาข้าว					ข้าวพันธุ์ เหลืองทอง เหลืองใหญ่ ขาวบ้านนา 432 พิษณุโลก 80							
ไม้ผล	มะม่วง กล้วย มะยงชิด											
เกษตรผสมผสาน	นาข้าว ไม้ มะม่วง มะนาว มะยงชิด ขนุน พืชสมุนไพร เช่น ชิง ข่า ตะไคร้ พืชผักสวนครัว เช่น แตงกวา ถั่วฝักยาว บวบ กระเพรา โหระพา พริก มะเขือ ถั่วพู ชะอม											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หน่วยแผนที่ดิน

จากคุณสมบัติของดินร่วมกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมต่างๆ รวมถึงการจัดการพื้นที่ พบว่า ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ประกอบไปด้วย 6 หน่วยแผนที่ดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังรายละเอียดในตาราง 5.1

5.2 ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วยพืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ได้แก่ ข้าว พืชที่มีอนาคตหรือพืชทางเลือกทั้งด้านคุณภาพและราคาตลาด (Promising crop) ได้แก่ ถั่วลิสง กล้วย ปาล์มน้ำมัน มะม่วงทุเรียน ไม้ โกโก้ ขนุน ฝรั่ง ยูคาลิปตัส สะเดา อินทผาลัม หม่อน มะพร้าว มะเขือเทศ พริก พริกไทย กาแฟ (Arabica) กาแฟ (Robusta) ยางพารา หญ้าเลี้ยงสัตว์ อโวคาโด แก้วมังกร และ สัก

5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของที่ดินรวมกับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเพื่อประเมินคุณภาพที่ดินในพื้นที่ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้ บัณฑิต และคำรบ (2542) ประเมินคุณภาพที่ดินได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพ และข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

ข้าว

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub และ Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0 Ma-sicA/d5,E0,rb Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

กล้วย

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 Ma-sicA/d5,E0,rb Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

ป่าลุ่มน้ำมัน

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

มะม่วง

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

ทุเรียน

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

ไผ่

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 Ma-sicA/d5,E0,rb Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

โกโก้

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

ขนุน

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 Ma-sicA/d5,E0,rb Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

ฝรั่ง

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

ยูคาลิปตัส

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

สะเดา

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

อินทผลัม

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

หม่อน

ชั้นที่มีความเหมาะสมมาก (S1)

พบว่า ดินที่เหมาะสมกับการปลูกหม่อน ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 Ma-sicA/d5,E0,rb Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

มะพร้าว

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

มะเขือเทศ

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์ และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

พริก

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 Ma-sicA/d5,E0,rb Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

พริกไทย

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0, msub Ma-sicA/d5,E0 Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

กาแฟ (Arabica)

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

กาแฟ (Robusta)

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

ยางพารา

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

หญ้าเลี้ยงสัตว์

ชั้นที่มีความเหมาะสมมาก (S1)

พบว่า ดินที่เหมาะสมกับการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 Ma-sicA/d5,E0,rb Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

อโวคาโด

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA/d5,E0,rb และ Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

แก้มังกร**ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)**

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub และ Ma-sicA/d5,E0,rb

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Rs-cA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0

ลัก**ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)**

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,rb,msub และ Ma-sicA/d5,E0,rb

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ระดับความลึกของชั้นจาโรไซด์และปฏิกิริยาดิน มีข้อจำกัดด้านความเป็นกรด-ด่างของดิน (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hk-silA/d5,E0,msub Ma-sicA/d5,E0 Rs-cA/d5,E0 และ Rs-cA/d5,E0,rb

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

พืช	หน่วยแผนที่ดิน					
	Hk-silA/d5,E0,msub	Hk-silA/d5,E0,rb,msub	Ma-sicA/d5,E0	Ma-sicA/d5,E0,rb	Rs-cA/d5,E0	Rs-cA/d5,E0,rb
ข้าว	S2z	S2oz	S3z	S3z	S3z	S3z
กล้วย	S3o	S2z	S3oz	S3z	S3oz	S3z
ปาล์มน้ำมัน	S3o	S2m	S3o	S2mz	S3o	S2mz
มะม่วง	N	S2sz	N	S2sz	N	S2sz
ทุเรียน	N	S2mos	N	S2mosz	N	S2mosz
ไผ่	S3o	S2z	S3oz	S3z	S3oz	S3z
โกโก้	N	S3z	N	S2moz	N	S2moz
ขนุน	S3o	S2z	S3oz	S3z	S3oz	S3z
ฝรั่ง	N	S2o	N	S2o	N	S2o
ยูคาลิปตัส	N	S2oz	N	S2oz	N	S2oz
สะเดา	N	S2oz	N	S3z	N	S3z
อินทผาลัม	N	S2moz	N	S3z	N	S3z
หม่อน	S3o	S1	S3oz	S3z	S3oz	S3z
มะพร้าว	N	S2moz	N	S2moz	N	S2moz

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-3

2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน :

S1 = มีความเหมาะสมมาก

S2 = มีความเหมาะสมปานกลาง

S3 = มีความเหมาะสมน้อย

N = ไม่มีความเหมาะสม

m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารพืช

z = ความเป็นกรด-ด่างของดิน

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก (ต่อ)

พืช	หน่วยแผนที่ดิน					
	Hk-silA/d5,E0,msub	Hk-silA/d5,E0,rb,msub	Ma-sicA/d5,E0	Ma-sicA/d5,E0,rb	Rs-cA/d5,E0	Rs-cA/d5,E0,rb
มะเขือเทศ	N	S2sz	N	S3z	N	S3z
พริก	N	S3z	N	N	N	N
พริกไทย	N	S2oz	N	S3z	N	N
กาแฟ (Arabica)	N	S2osz	N	S3z	N	S3z
กาแฟ (Robusta)	N	S2mosz	N	S3z	N	S3z
ยางพารา	N	S2o	N	S2oz	N	S2oz
หญ้าเลี้ยงสัตว์	S2o	S1	S2oz	S2z	S2oz	S2z
อโวคาโด	N	S2oz	N	S3z	N	S3z
แก้วมังกร	N	S2mz	N	S2mz	N	S3z
สั้ก	N	S3z	N	S3z	N	N

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-3

2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน :

S1 = มีความเหมาะสมมาก

S2 = มีความเหมาะสมปานกลาง

S3 = มีความเหมาะสมน้อย

N = ไม่มีความเหมาะสม

m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารพืช

z = ความเป็นกรด-ด่างของดิน

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
เพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน แปลงที่ พด.๑/นย.๕/๒๕๖๒
พื้นที่ดำเนินการ หมู่ใหญ่สารณะประโยชน์ (หมู่ใหญ่ปากพลี) หมู่ที่ ๖
บ้านโคกลำโรง ตำบลท่าเรือ อำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก
ดำเนินการโดย สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายความว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมถึงพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

แผนการใช้ที่ดิน ได้กำหนดไว้ตามกรอบของนโยบายแห่งรัฐ ดังรายละเอียดในตารางที่ 6-1

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี แถลงต่อสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	<u>นโยบายหลัก</u> 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชนและทะเล <u>นโยบายเร่งด่วน</u> 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2561

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98, 102 -103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่ม 4)

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขัน ได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาภาคตะวันออก พ.ศ. 2560-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาให้เป็นแหล่งอาหารที่มีคุณภาพและ ได้มาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการ ด้านการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเศรษฐกิจ เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการ บริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
8	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออก พ.ศ. 2561-2565	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวให้ได้ มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ และวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า และการค้า ชายแดน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร (ผลไม้ ปศุสัตว์ ประมง และสมุนไพรไทย) คุณภาพปลอดภัยอย่างครบวงจร ประเด็นการพัฒนาที่ 4 อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนา และปกป้อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหาร จัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย ประเด็นการพัฒนาที่ 6 เพิ่มขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมและ การลงทุน

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
9	แผนพัฒนาจังหวัดนครนายก (พ.ศ. 2561-2565)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป ให้มีความปลอดภัยตรงกับความต้องการของตลาด ยุทธศาสตร์ที่ 4 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ โดยประชาชนมีส่วนร่วม
10	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2563	ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้เข้มแข็งสู่ความยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตรให้มี ประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการเชื่อมโยง ตลาดอย่างเป็นระบบ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์
11	ยุทธศาสตร์การพัฒนากองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครนายก (พ.ศ. 2561-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สิ่งแวดล้อม และ การท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการที่ดี
12	ยุทธศาสตร์การพัฒนากองค์การ บริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัด นครนายก (พ.ศ. 2561-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ การท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการที่ดี

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องมีการระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวิเคราะห์ และประเมินข้อมูลทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจ

ในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้นตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือใช้ยุทธศาสตร์จังหวัดนครนายก พ.ศ.2564 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดนครนายก ได้เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ได้กำหนดออกเป็น 6 เขต ได้แก่ เขตเกษตรกรรม เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตอุตสาหกรรม พื้นที่แหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่นๆ และเขตพื้นที่ลุ่ม (ตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1)

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตเกษตรกรรม	42,536	90.54
1.1 เขตทำนา	32,588	69.36
1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม	32,458	69.09
2) เขตทำนาพื้นที่ลุ่มน้ำร้าง	130	0.28
1.2 เขตปลูกไม้ผล	60	0.13
1) เขตปลูกมะม่วง	10	0.02
2) เขตปลูกกล้วย	10	0.02
3) เขตปลูกฝรั่ง	40	0.09
1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น	29	0.06
1) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	12	0.03
2) เขตปลูกยูคาลิปตัส	5	0.01
3) เขตไม้ยืนต้นอื่นๆ	12	0.03
1.4 เขตปลูกพืชสวน	250	0.53
1) เขตปลูกพืชผัก	250	0.53
1.5 เขตปลูกพืชไร่	4	0.01
1) เขตปลูกข้าว	4	0.01
1.6 เขตปศุสัตว์	79	0.17
1) เขตเลี้ยงสัตว์ปีก	79	0.17
1.7 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	9,526	20.28
1) เขตเพาะเลี้ยงปลา	9,184	19.55
2) เขตเพาะเลี้ยงกุ้ง	104	0.22
3) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	238	0.51
2. เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,340	4.98
3. เขตอุตสาหกรรม	9	0.02
4. พื้นที่แหล่งน้ำ	1,820	3.87
5. เขตพื้นที่อื่นๆ (ทุ่งหญ้า)	194	0.41
6. เขตพื้นที่ลุ่ม	84	0.18
รวม	46,982	100.00

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1. เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 42,536 ไร่ ร้อยละ 90.54 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 7 เขต ดังนี้

1) เขตทำนา

1.1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 32,458 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.09 ของเนื้อที่ตำบล
 ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินรังสิต (Rs) ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) และ ชุดดินหินกอง (Hk) ตามลำดับ
ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว
- ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน
 เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น
- พัฒนาระบบส่งน้ำ และการระบายน้ำออกจากพื้นที่นาช่วงที่ฝนตกชุก
- การปรับพื้นนาให้ราบเรียบ สม่ำเสมอ ไม่มีการขังของน้ำ
- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี
- การปลูกพืชหลังนา เพื่อเป็นรายได้เสริม เช่น ถั่วเขียว และปลูกพืชผักปลอดภัย
- ไถกลบตอซังพืช และปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง)

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และแหล่งธาตุอาหารในดิน
 โดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วัสดุปูน (ปูนมาร์ล) เพื่อปรับปรุงความเป็นกรด
 ของดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
 และปุ๋ยชีวภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด และรณรงค์ไถกลบตอซัง

- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช

- สนับสนุนการก่อสร้างสระน้ำในไร่นา

- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร

- จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

- จัดทำแปลงทดลอง/สาธิต การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน
 ในการปลูกข้าว

- จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จัดรูปแบบนา จัดทำทางลำเลียงในไร่นา

- ปลุกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและรักษาความชุ่มชื้น
- กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ**
 - 1) สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก สนับสนุนเรื่อง การปลูกพืชหลังนา/พืชใช้น้ำน้อย/การปลูกพืชหมุนเวียน/เกษตรแบบผสมผสาน
 - 2) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก สนับสนุนเรื่องการบริหารจัดการน้ำแบบครบวงจร พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน
 - 3) ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สนับสนุนเรื่องอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกข้าว, การคัดเลือกพันธุ์ข้าว, การเก็บเกี่ยว, การป้องกันกำจัดโรคและแมลง และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น ลานตากข้าว, เครื่องอบเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ, เมล็ดพันธุ์ข้าว เป็นต้น
 - 4) กรมทรัพยากรน้ำ สนับสนุนเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก
 - 5) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ สนับสนุนเรื่อง การขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน การทำถนนสู่แปลงนาข้าว
 - 6) สำนักงานปฎิรูปที่ดิน สนับสนุนเรื่องเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตพืช ขุดลอกสระเก็บน้ำ/แหล่งน้ำ/การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 1.2) เขตทำนาพื้นที่ลุ่มนาร้าง** มีเนื้อที่ 130 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่ตำบล
ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)
- 2) เขตปลูกไม้ผล**
 - 2.1 เขตปลูกมะม่วง** มีเนื้อที่ 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)
 - 2.2 เขตปลูกกล้วย** มีเนื้อที่ 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)
 - 2.3 เขตปลูกฝรั่ง** มีเนื้อที่ 40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)
- ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน**
 - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว
 - ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร
 - การระบายน้ำไม่ดี
- การจัดการดินในอนาคต**
 - เนื่องจากสภาพของดิน เป็นดินเหนียวในพื้นที่ราบต่ำ มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน และมีการระบายน้ำที่เลว ดังนั้น ควรปรับสภาพพื้นที่โดยการยกทรง ตามความยาวของพื้นที่ ให้มีความกว้าง 6-8 เมตร ท้องร่องกว้าง 1.5-2.0 เมตร ลึก 1 เมตร โดยให้ร่องแปลงอยู่สูงกว่าระดับน้ำที่เคยท่วมตากแดดประมาณ 1-2 เดือน
 - ปรับปรุงบำรุงดิน โดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี

- การวิเคราะห์ดินเพื่อหาปริมาณธาตุอาหารพืชในดิน เพื่อใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และแหล่งธาตุอาหารในดิน โดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วัสดุปูน (โดโลไมท์) เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด เพื่อคลุมดินในสวน
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการก่อสร้างสระน้ำในไร่นา
- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร
- จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- จัดทำแปลงทดลอง/สาธิต การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน

ในการปลูกไม้ผล

- จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งวิธีพืช และวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุน ให้คำแนะนำถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกไม้ผล ให้มีมาตรฐานการผลิตที่ดี (GAP) และการทำการเกษตรผสมผสาน

2) กรมชลประทาน สนับสนุน พัฒนาแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ

3) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ สนับสนุน การขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน การทำถนนสู่แปลงเกษตรกรเพื่อความสะดวกในการลำเลียงผลผลิต

4) สำนักงานพัฒนาชุมชน สนับสนุน ให้ความรู้ในการจัดตั้งกลุ่มแปรรูปผลผลิตเพิ่มมูลค่าสินค้า

5) สำนักงานพาณิชย์ สนับสนุน ให้ความรู้ในการหาช่องทางการตลาด การตลาดออนไลน์

6) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สนับสนุน คำแนะนำถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชโดยใช้ชีววิธี

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น

3.1 เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)

3.2 เขตปลูกยูคาลิปตัส มีเนื้อที่ 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)

3.3 เขตไม้ยืนต้นอื่นๆ มีเนื้อที่ 12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว
- การระบายน้ำไม่ดี

การจัดการดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี

- การวิเคราะห์ดินเพื่อหาปริมาณธาตุอาหารพืชในดิน เพื่อใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และแหล่งธาตุอาหารในดิน โดยใช้ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยคอก

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วัสดุปูน (โดโลไมท์) เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ

- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช

- สนับสนุนการก่อสร้างสระน้ำในไร่นา

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุน ให้คำแนะนำถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกไม้ยืนต้นเพื่อเพิ่มผลผลิต และการทำการเกษตรผสมผสาน

- 2) กรมชลประทาน สนับสนุน พัฒนาแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ สนับสนุน การขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน
- 4) สถานีเพาะชำกล้าไม้บ้านนา สนับสนุน พันธุ์ไม้

4) เขตปลูกพืชสวน

เขตปลูกพืชผัก มีเนื้อที่ 250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว
- การระบายน้ำไม่ดี

การจัดการดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี
- การวิเคราะห์ดินเพื่อหาปริมาณธาตุอาหารพืชในดิน เพื่อใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และแหล่งธาตุอาหารในดิน โดยใช้ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยคอก

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วัสดุปูน (โดโลไมท์) เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ

- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการก่อสร้างสระน้ำในไร่นา
- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุน ให้คำแนะนำถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชผักเพื่อเพิ่มผลผลิต และการทำการเกษตรผสมผสาน
- 2) กรมชลประทาน สนับสนุน พัฒนาแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ

3) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ สนับสนุน การขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน

4) สำนักงานพาณิชย์ สนับสนุน ให้ความรู้ในการหาช่องทางการตลาด การตลาด

ออนไลน์

5) เขตปลูกพืชน้ำ

เขตปลูกบัว มีเนื้อที่ 250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว

การจัดการดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มธาตุอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และแหล่งธาตุอาหารในดิน โดยใช้ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยคอก

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วัสดุปูน (โดโลไมท์) เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ

- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุน ให้คำแนะนำถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำเกษตรผสมผสาน

6) เขตปศุสัตว์

เขตเลี้ยงสัตว์ปีก มีเนื้อที่ 79 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ คือ ชุดดินรังสิต (Rs)

การจัดการที่ดินในอนาคต

- จัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้สัตว์มีน้ำกินและปลูกไม้ยืนต้นไว้เป็นร่มเงา จัดทำโครงการส่งเสริมด้านปศุสัตว์โดยกรมปศุสัตว์ให้ข้อเสนอแนะวิธีการเลี้ยงสัตว์ การปลูกและขยายพันธุ์หญ้าพันธุ์ดี การให้อาหารเสริม การผสมพันธุ์และการควบคุมโรค เป็นต้น

- ควบคุมมลภาวะด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสียไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด

- ควบคุมมลพิษทางน้ำโดยมีนโยบายให้ผู้ก่อมลพิษต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความสกปรกปนเปื้อนน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น จากสารเร่งซูเปอร์ พด.6

- ส่งเสริมการจัดทำแปลงหญ้าอาหารสัตว์

7) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

7.1 เขตเพาะเลี้ยงปลา มีเนื้อที่ 9,184 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.28 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินรังสิต (Rs) และ ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) ตามลำดับ

7.2 เขตเพาะเลี้ยงกุ้ง มีเนื้อที่ 104 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินรังสิต (Rs) และ ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) ตามลำดับ

7.3 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง มีเนื้อที่ 238 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินรังสิต (Rs) และ ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) ตามลำดับ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างเข้มงวด เนื่องจากกิจกรรมนี้อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง

- ควรกำหนดเขตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ชัดเจนเพื่อควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ปรับปรุงคุณภาพน้ำให้เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยส่งเสริมการผลิตและการใช้สารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น จากสารเร่งซูเปอร์ พด.6

- สนับสนุนกล้าหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินรอบสระเก็บน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- กรมประมง สนับสนุนการถ่ายทอดความรู้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ, พันธุ์ปลา, การเตรียมบ่อ และอาหารปลา ฯลฯ

6.4.2 เขตพื้นที่ชุมชน และสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 2,340 ไร่ หรือร้อยละ 4.98 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย เขตชุมชน สถานที่ราชการ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่ที่เกิดจากการกิจกรรมของชุมชน (ที่ทิ้งขยะ) ระบบโครงข่ายคมนาคม และพื้นที่สาธารณะประโยชน์ (ทุ่งใหญ่ปากพลี)

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ สนับสนุนเรื่อง ระบบน้ำประปาเพื่ออุปโภค บริโภคในครัวเรือน ระบบแสงไฟสาธารณะส่องสว่างภายในหมู่บ้าน ถนนเส้นทางคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยในการสัญจรของประชาชน การจัดการขยะมูลฝอย และขยะติดเชื้อจากชุมชน

6.4.3 เขตอุตสาหกรรม

มีเนื้อที่ 9 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเขตนี้ คือ ลานตากข้าว

6.4.4 พื้นที่แหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 1,820 ไร่ หรือร้อยละ 3.87 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำ เพื่ออุปโภคบริโภค และใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ และแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

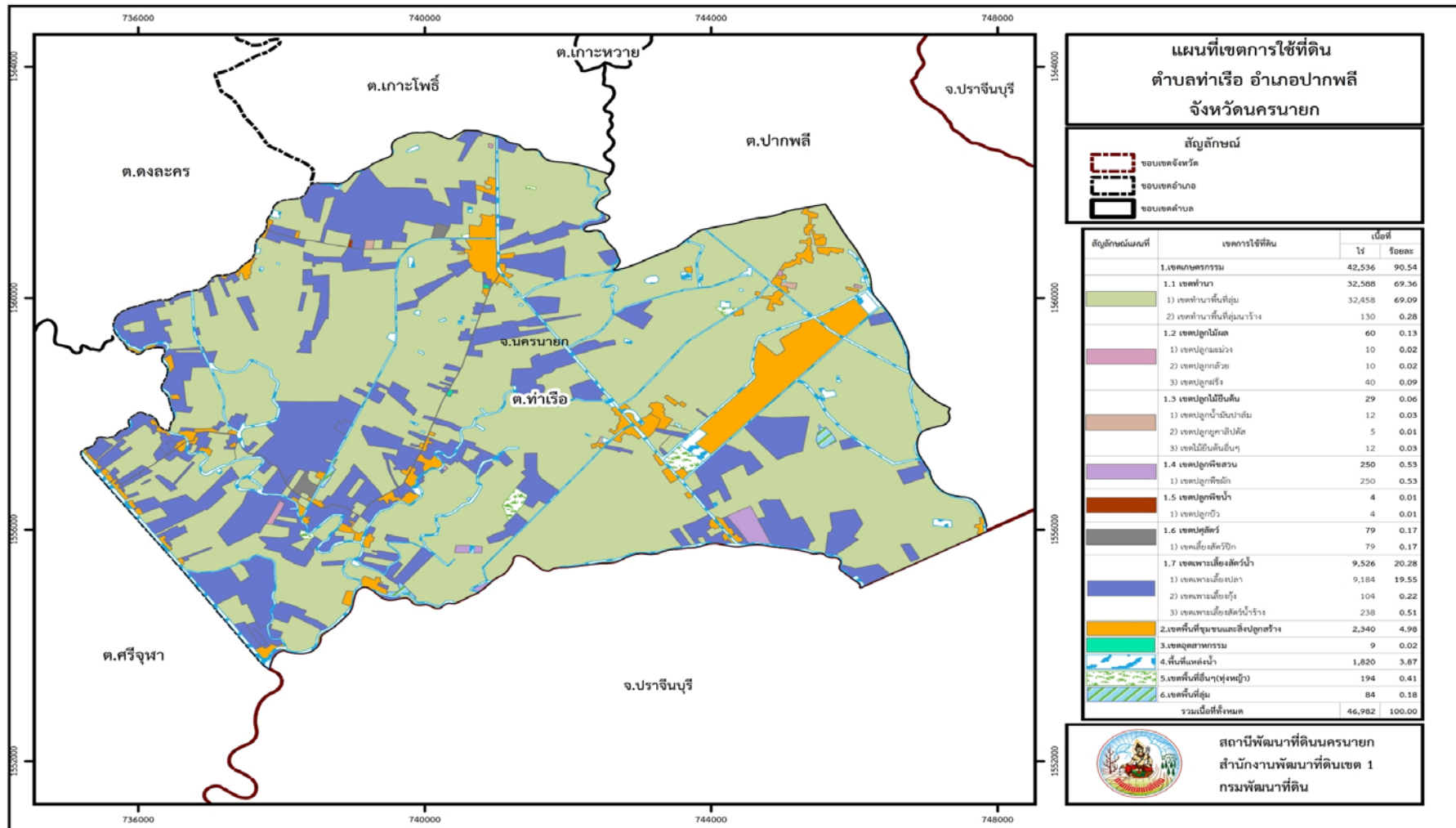
รูปแบบการพัฒนาและแนวทางในการจัดการ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งทางด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำ ตื้นเขินและถูกบุกรุก หนันขุดลอกคู คลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.4.5 เขตพื้นที่อื่น ๆ (ทุ่งหญ้า)

มีเนื้อที่ 194 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ของพื้นที่ตำบล ปัจจุบันเขตนี้ คือ พื้นที่สาธารณประโยชน์ (ทุ่งใหญ่ปากพลี)

6.4.6 เขตพื้นที่ลุ่ม

มีเนื้อที่ 84 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ตำบล ปัจจุบันเขตนี้ คือ พื้นที่ทำการเกษตร แบบผสมผสาน

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

จากการศึกษาสภาพการใช้ที่ดินในพื้นที่ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก พบว่า ประกอบด้วย ข้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผักต่างๆ ซึ่งพืชแต่ละชนิดอาจมีช่วงเวลาเพาะปลูก หรือเก็บเกี่ยวแตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.
ข้าว-ปอเทือง	ปอเทือง				ข้าวนาปี							
ไม้ผล	มะม่วง กล้วย ฝรั่ง											
ไม้ยืนต้น	ปาล์มน้ำมัน ยาลิปตัส ไม้ยืนต้นอื่นๆ											
พืชผัก	พืชผักสวนครัว เช่น แตงกวา ถั่วฝักยาว บวบ กระเพรา โหระพา พริก มะเขือ ถั่วพู ชะอมพืชสมุนไพร เช่น ขิง ข่า ตะไคร้											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

6.6 การจัดการความเสี่ยง (Risk management)

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ ให้แก้ไขปัญหา รวม 4 ประการคือ (1) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร (2) ปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน (3) มาตรการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (4) จัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตร นั้นไม่สามารถแก้ปัญหาแต่ละเรื่องแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 4 ประการได้

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าเรือไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการในตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

- 1) บริหารจัดการน้ำ
- 2) ปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 1.1) ปรับปรุงบำรุงดิน
 - 1.1.1) ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 1.1.2) ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 1.1.3) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 1.1.4) พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 1.1.5) รณรงค์ไถกลบตอซัง
 - 1.1.6) จัดหาวัสดุปุ๋ยเพื่อการเกษตร (ปุ๋ยมาร์ล)
 - 1.1.7) ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตพืชในพื้นที่ดินเปรี้ยว
 - 1.1.8) เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์
 - 1.1.9) ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
 - 1.1.10) จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

- 1.2) บริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.2.2) ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา
 - 1.2.3) ก่อสร้างระบบส่งน้ำ
 - 1.3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) ปลุกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.3.2) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
- 2) เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น เขตปลูกพืชสวน และเขตปลูกพืชไร่ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้**
- 2.1) ปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.1.1) ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 2.1.3) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 2.1.4) พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 2.1.5) จัดหาวัสดุปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)
 - 2.1.6) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
 - 2.1.7) เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์
 - 2.1.8) จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 2.2) บริหารจัดการน้ำ
 - 2.2.1) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.2.2) ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา
 - 2.2.3) ก่อสร้างระบบส่งน้ำ
 - 2.3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) ปลุกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.3.2) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
- 3) เขตปศุสัตว์ และเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้**
- 3.1) บริหารจัดการน้ำ
 - 3.1.1) ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา

(ตารางที่ 7-1)

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม		
1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 32,588 ไร่	1. ปรับปรุงบำรุงดิน	
	1.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	108,000
	1.2 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	165,000
	1.3 ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	15,000
	1.4 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้	25,000
	สารเคมีทางการเกษตร	
	1.5 รมรงค์ไถกลบตอซัง	70,000
	1.6 จัดหาวัสดุปูนเพื่อการเกษตร (ปูนมาร์ล)	240,000
	1.7 ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตพืชในพื้นที่ดินเปรี้ยว	3,000
	1.8 เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์	-
	1.9 ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	1,000
	1.10 จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	-
	2. บริหารจัดการน้ำ	
	2.1 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดิน	-
	และน้ำ	-
	2.2 ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	-
	2.3 ก่อสร้างระบบส่งน้ำ	-
	3. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 ปลุกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	240,000
	3.2 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	-
1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 60 ไร่	1. ปรับปรุงบำรุงดิน	
1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 29 ไร่	1.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	108,000
1.4 เขตปลูกพืชสวน เนื้อที่ 250 ไร่	1.2 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	165,000
1.5 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 4 ไร่	1.3 ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	15,000
	1.4 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้	25,000
	สารเคมีทางการเกษตร	
	1.5 จัดหาวัสดุปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	340,000
	1.6 ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตพืชในพื้นที่ดินกรด	6,000
	1.7 เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์	-
	1.8 จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	-
	2. บริหารจัดการน้ำ	
	2.1 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดิน	-
	และน้ำ	-
	2.2 ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	210,000
	2.3 ก่อสร้างระบบส่งน้ำ	-

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
	3. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	240,000
	3.2 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูก ไม้ยืนต้นโตเร็ว	34,000
1.6 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 79 ไร่	1. บริหารจัดการน้ำ	
1.7 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 9,526 ไร่	1.1 ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	-

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

7.4 กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครนายก)
- 1.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว และการจัดการโรค/แมลง และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี)
- 1.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกพืชหลังนา/พืชใช้น้ำน้อย/การปลูกพืชหมุนเวียน เกษตรแบบผสมผสาน (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก)
- 1.4) จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำแบบครบวงจร พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก)
- 1.5) ส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพการคัดเลือกพันธุ์ข้าว ให้คำแนะนำและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น ลานตากข้าว, เครื่องอบเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ, เมล็ดพันธุ์ข้าว (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ, ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)
- 1.6) สนับสนุนเรื่องเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตพืช ขุดลอกสระเก็บน้ำ/แหล่งน้ำ/การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)
- 1.7) จัดทำบัญชีครัวเรือน (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครนายก)

2) เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น เขตปลูกพืชสวน และเขตปลูกพืชน้ำ มีกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 2.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครนายก)

2.2) จัดอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี)

2.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก)

2.4) สนับสนุนเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การส่งน้ำและชุดลอกคลอง (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ)

2.5) สนับสนุนปัจจัยการผลิต และถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืชปลอดภัย, เกษตรอินทรีย์ ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

2.6) สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

2.7) พัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ)

3) เขตปศุสัตว์ และเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

3.1 ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงไก่ไข่ เป็ด เป็นต้น (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครนายก)

3.2 ส่งเสริม/สนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเลี้ยงปลาเบญจพรรณ เลี้ยงกบ เป็นต้น (สำนักงานประมงจังหวัดนครนายก)

7.4.2 เขตชุมชน มีกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1) สนับสนุนเรื่องพัฒนาอาชีพเสริม (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก)

2) สนับสนุนการอบรมให้เกษตรกร การพัฒนาอาชีพ, การผลิตสินค้าชุมชน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ)

7.4.3 พื้นที่แหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1) ชุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ)

2) เพิ่มแหล่งน้ำผิวดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

(ตารางที่ 7-2)

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	
1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 32,588 ไร่	- ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครนายก) - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว การป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี) - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกพืชหลังนา/พืชใช้น้ำน้อย/การปลูกพืชหมุนเวียน เกษตรแบบผสมผสาน (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก) - จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำแบบครบวงจร พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก) - ส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพการคัดเลือกพันธุ์ข้าว ให้คำแนะนำและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น ลานตากข้าว, เครื่องอบเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ, เมล็ดพันธุ์ข้าว (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ, ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก) - สนับสนุนเรื่องเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตพืช ขุดลอกสระเก็บน้ำ/แหล่งน้ำ/การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก) - จัดทำบัญชีครัวเรือน (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครนายก)
1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 60 ไร่	
1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 29 ไร่	
1.4 เขตปลูกพืชสวน เนื้อที่ 250 ไร่	
1.5 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 4 ไร่	- ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครนายก) - จัดอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี) - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก) - สนับสนุนเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การส่งน้ำและขุดลอกคลอง (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ) - สนับสนุนปัจจัยการผลิตและถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืชปลอดภัย, เกษตรอินทรีย์ ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก) - สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก) - พัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ)
1.6 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 79 ไร่	
1.7 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 9,526 ไร่	- ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงไก่ไข่ เป็ด เป็นต้น (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครนายก) - ส่งเสริม/สนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเลี้ยงปลาเบญจพรรณ เลี้ยงกบ เป็นต้น (สำนักงานประมงจังหวัดนครนายก)

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
2. เขตชุมชน เนื้อที่ 2,340 ไร่	1. สนับสนุนเรื่องพัฒนาอาชีพเสริม (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก) 2. สนับสนุนการอบรมให้แก่เกษตรกร การพัฒนาอาชีพ, การผลิตสินค้าชุมชน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ)
3. พื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ 1,820 ไร่	1. ขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ) 2. เพิ่มแหล่งน้ำผิวดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โดยการจัดทำแบบสอบถาม เมื่อเดือนสิงหาคม 2564 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการ ดังนี้

7.5.1 จัดหาเมล็ดพันธุ์ หรือท่อนพันธุ์ ที่มีคุณภาพ ราคาไม่แพง

7.5.2 จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

- 1) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มเติม
- 2) ขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน

7.5.3 ปรับปรุงบำรุงดิน

- 1) เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- 2) จุลินทรีย์ปรับปรุงบำรุงดิน

7.5.4 ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) ปรับพื้นที่นาให้เรียบ สม่ำเสมอ
- 2) หญ้าแฝก

7.5.5 การจัดตั้งกลุ่ม

- 1) จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- 2) จัดตั้งกลุ่มขยายเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ

7.5.6 การตลาด

- 1) จัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตร
- 2) ขยายแหล่งรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตร

7.5.7 โกลบตอซัง

7.5.8 อบรมให้ความรู้

- 1) การปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่
- 2) คำแนะนำการจัดการดิน/การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

7.5.9 การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

- 1) จัดเก็บขยะมูลฝอย หรือขยะในชุมชน

2) คู่มือพื้นที่สาธารณประโยชน์ร่วมกัน

เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและการขอรับการสนับสนุนแผนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาหลักของตำบลในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว (2) ขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร ปัญหารองลงมาคือ ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง และผลผลิตทางการเกษตรต่ำ

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาของตำบลท่าเรือ พบว่า มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินเปรี้ยว ส่วนใหญ่การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำนา โดยความเหมาะสมของดินอยู่ในชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2) และ ชั้นความเหมาะสมน้อย (S3) ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน เกษตรกรยังคงต้องการที่จะทำนา จึงกำหนดไว้เป็นนาข้าว ดังนั้น กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551 คือ ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุปุ๋ยในการปรับปรุงดิน ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด อนุรักษ์ดินและน้ำ การใช้อยูอินทรีย์ ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร

ประเด็นปัญหาขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร เพื่อตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหา จะต้องดำเนินการร่วมกันทั้งตำบล การแก้ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ โดยจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ, ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา, จัดทำระบบส่งน้ำในไร่นา, และ ขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน

7.6 ระยะเวลาดำเนินการ

7.6.1 ปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564-กันยายน 2565) กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ

1) ออกแบบ และสำรวจความต้องการของตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี มีกิจกรรมดังนี้

1.1) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- บ่อตกตะกอน
- ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 1 2 และ 3
- คูระบายน้ำ
- ระบบส่งน้ำในไร่นา

1.2) จัดหาปุ๋ยหมัก และโดโลไมท์

1.3) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว/ดินกรด

1.4) จัดหาพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

1.5) ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

1.6) ส่งเสริมการไถกลบตอซัง

2) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

2.1) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก/แจกจ่าย

2.2) ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ข้าว)

2.3) ส่งเสริมการผลิตและใช้สารอินทรีย์

2.4) เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์

7.6.2 การก่อสร้างในไตรมาส 2-4 ของปีงบประมาณ 2565

1) ก่อสร้างงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำตามแผนงานและแผนเงิน

- 2) จัดหาและสนับสนุน ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว/ดินกรด
 - 3) จัดหาและสนับสนุน ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด
 - 4) ส่งเสริมการผลิตและใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- ทั้งนี้การสำรวจออกแบบจะประสานขอข้อมูลจากสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้สามารถดำเนินการได้เร็วขึ้น

(ตารางที่ 7-3)

7.6.3 การพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งระบบ

อีกทางเลือกหนึ่งในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของดิน และการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร คือ การประกาศเขตพื้นที่ตำบลท่าเรือ เป็นเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามบทบัญญัติมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ.2551

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569			
1. ปรับปรุงบำรุงดิน																
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1.1 ส่งเสริมการผลิตและ การใช้สารอินทรีย์	ราย	100	100	100	100	100	500	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	175,000	พด.	
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1.2 ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	39,000	39,000	39,000	39,000	39,000	195,000	พด.	
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1.3 ผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	10	10	10	10	10	50	34,000	34,000	34,000	34,000	34,000	170,000	พด.	
เขตทำนา	1.4 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ พืชปุ๋ยสด	ตัน	5	5	5	5	5	25	165,000	165,000	165,000	165,000	165,000	825,000	พด.	
เขตทำนา	1.5 ส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	พด.	
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1.6 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี ทางการเกษตร	กลุ่ม	5	5	5	5	5	20	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	พด.	
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1.7 จัดหาวัสดุปุ๋ยเพื่อ การเกษตร (ปุ๋ยมาร์ล)	ตัน	200	200	200	200	200	1,000	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	พด.	
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1.8 ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิต พืชในพื้นที่ดินเปรี้ยว	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	พด.	
เขตปลูกไม้ผล/ไม้ยืน ต้น/พืชสวน/พืชไร่	1.9 จัดหาวัสดุปุ๋ยเพื่อ การเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	200	200	200	200	200	1,000	340,000	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000	พด.	
เขตปลูกไม้ผล/ไม้ยืน ต้น/พืชสวน/พืชไร่	1.10 ส่งเสริมการปรับปรุง พื้นที่ดินกรด	ไร่	400	400	400	400	400	2,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000	พด.	
เขตทำนา	1.11 รมรงค์โลกบดต่อซัง	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	350,000	พด.	
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1.12 เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์	ตัวอย่าง	100	100	100	100	100	500	-	-	-	-	-	-	พด.	
เขตทำนา	1.13 ส่งเสริมเกษตรแบบ แปลงใหญ่	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	พด.	

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569) (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
2. บริหารจัดการน้ำ															
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	2.1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	-	500	500	-	-	1,000		1,500,000	1,500,000			3,000,000	พด.
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	2.2 ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	บ่อ	-	10	10	10	10	40	-	210,000	210,000	210,000	210,000	1,050,000	พด.
3. พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน															
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	3.1 ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	พด.
เขตพื้นที่เกษตรกรรม	3.2 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	20	20	20	20	20	100	34,000	34,000	34,000	34,000	34,000	170,000	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

บทที่ 1

คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุกรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report**. (AGL/INS), Rome.

_____. 1993. **Guidelines for Land Use Planning**. Rome.

ADB. 2012. **The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries**. Mandaluyong City, Philippines.

NRC. 1975. **Land Use Planning**. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.

Vink, A.P.A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture**. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

บทที่ 2

กรมการปกครอง. 2561. **ข้อมูลทั่วไปของตำบลท่าเรือ**. กระทรวงมหาดไทย. ไฟล์ข้อมูล.

_____. 2564. **ข้อมูลจำนวนประชากรและครัวเรือน**. กระทรวงมหาดไทย. ไฟล์ข้อมูล.

กรมการพัฒนาชุมชน. 2564. **รายได้ต่อครัวเรือน ตำบลท่าเรือ ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **หมอดินอาสาตำบลท่าเรือ ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2564. **จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2563. **สถิติภูมิอากาศ พ.ศ. 2560**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2563. **ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครนายก**. ไฟล์ข้อมูล.

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ. 2559. **แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564)**. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 3

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2563. **ข้อมูลทรัพยากรน้ำ**. ไฟล์ข้อมูล.

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. ข้อมูลทรัพยากรดิน. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 5

คันสนีย์ อรัญวาสี และคำรณ ไทรพิภ. 2562. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด. กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

บทที่ 6

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาคะวันออก. 2560. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 พ.ศ.2561-2565. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อพัฒนาจังหวัด. 2560. แผนพัฒนาจังหวัดนครนายก (พ.ศ.2561 – 2565) สำนักงานจังหวัดนครนายก.

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครนายก. 2563. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2563. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. ร่าง นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2562. แผนพัฒนาคะวันออก. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2562. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562. ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก. 2561. ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก (พ.ศ.2561-2564). ไฟล์ข้อมูล.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาโครงการ

นางนงนุช ศรีพุ่ม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
นางมัทธนา ชัยมหาวิน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางระบบการพัฒนาที่ดิน

ผู้ดำเนินการ

สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก

นายไธสงค์ ตั้งภูมิ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครนายก
นางสาวมณฑนา สุริยวงศ์พงศา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นางสาวจินต์จุฑา ยะสืบ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวภรณ์พรรณ ชัยบุรณ์พิภพ	เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย

กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

กลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

กรมพัฒนาที่ดิน

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ

www.idd.go.th